

serxwebûnî
ARMANC
îpezzî
demokrasi

ARMANC

Sal-5 Hejmar-43 İlon 1983

**BARKIN, BIRON !
ZEWÎ ÊME
DANÎ ÊWEY
LÊŞIN NABE**

GÖÇÜN, GİDİN !

BİZİM TARLAMIZDA

SİZİN TOHUMLARINIZ YEŞERMİYEBER

A. Peşêw.

CUNTAYA KARŞI GELİŞEN MUHALEFET VE DAYATAN GÖREVLER

12 Eylül 1983, askeri faşist cuntanın Türkiye'de iktidarı gasp etmesinin üçüncü yıl dönümüdür. Bu yıl dönümünde, Türkiye ve Kürdistan demokrasi güçlerini önemli görevler beklemektedir. Bu dönemde hiç bir gerekçe demokrasi güçlerinin eylem birliği önüne konulmamalıdır. Bu gün, faşist diktatörlüğe karşı en geniş kesimlerin mücadelesinin ve onun siyasal ifadesi olan Anti-Faşist Eylem Cephesinin örülmesi günüdür. Halklarımızın başına musallat olan bu faşist diktatörlükten kurtulmanın başka hiçbir yolu yoktur ve hiçbir mazeret, tüm demokrasi güçlerinin Anti-Faşist Eylem Cephesinin örülmesi önüne konularak bu görevi ertelemesinin gerekçesi olmamalıdır.

Faşist diktatörlüğün üçüncü yılında, cunta biraz daha yalıtılmış durumdadır. Cuntaya karşı muhalefet, yalnız Kürdistan ulusal demokratik güçleri ve Türkiye devrimci hareketiyle sınırlı kalmayıp daha da genişliyor. Çeşitli kesimlerin şu veya bu ölçüde, cuntaya karşı hoşnutsuzluk belirtileri kabarıyor. Öyle ki darbenin ilk dönemlerinde cuntayı "bir kurtarıcı" gibi gören küçük burjuva ve orta burjuva kesimlerinde bile bir düş kırıklığı, cuntadan yüz çevirme görülmekte, bu da cuntayı daha yalnızlaştırmaktadır. Busürecedirinceleştirmek, cuntayı bir daha geri getirmek üzere aşağıya etmek için de demokrasi güçlerinin birliği mutlaka yaratılmalıdır. Koşullar 12 Eylül 1980'i koşulları değildir. Bu gün cuntaya karşı muhalefet egemen sınıflar arasında bile derinleşmektedir. 12 Eylül 1980'de cuntaya karşı direnen Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketleri ve demokrasi güçleri idi. Ama bugün tekelsiz güçler arasında da bir hayli sorun var ve henüz bir uzlaşma zemini de sağlanmış değildir.

Tekelsiz güçlerin ve ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda 12 Eylül 1980'de iktidarı bir eşkiya gibi gasp eden faşist generaller cuntası, önüne başlıca şu hedefleri koymuştu: Birincisi, Türkiye ve Türkiye Kürdis-

tanını Batı ittifakından ve NATO'dan koparmayı amaçlayan, Devrimsel Demokratik güçlerin ezilip tasfiye edilmesi olmuştur. Oysa güçlerin dağıtılıp tasfiye edilmesi hiçbir koşulda mümkün değildir. Buna cuntanın gücü yetmez. Ancak bu güçlerin büyük darbeler yediği ve faşizme karşı istenilen savaşı henüz örgütleyemediği de açıktır. Üstelik faşizmin iktidara gelmesinden bu yana 100.000'in üstünde yurtsever tutuklandı, sorguya çekildi, işkence tezgahlarından geçti. 5000'e yakın yurtsever için idam cezası istenmekte, 173 siyasi tutuklu daha idam cezasına çarptırıldı. 48 yurtseverin de idamı infaz edildi. 700 anti faşist sokak ortalarında kurşuna dizildi ve 200 yürekli insan cuntanın işkencehanelerinde direnerek yaşamını yitirdi.

İkincisi, Demirel hükümeti döneminde alınan ekonomik kararların, yani 24 Ocak kararlarının hayata geçirilmesi idi. Demokratik koşullarda 24 Ocak kararlarının hayata geçmesinin önünde sayılamayacak kadar engel vardı. O günün parlamenter şartlarında bu kararları tamimatına uygulanması mümkün değildi. Milton Friedman ekonomik modelinin uygulanabilmesinin çok önemli bir faktörü, parlamenter demokratik kurumların ya tamamen ya da kısmen yok edilmiş olmasını ön görür. Zaten bu ekonomik modelin uygulandığı hemen hemen tüm ülkelerde, parlamento dağıtılmış, siyasi partilerin faaliyetleri engellenmiş ve özellikle de ekonomik, sosyal ve sendikal haklar zapt-u-rapt altına alınmıştır.

Latin Amerika kıtası ve Şili buna örnektir. Bunların daha da ötesinde devrimci güçlerin yıllar boyu emek vererek elde ettikleri tüm demokratik, sendikal ve siyasal mevziler yitirildi. DİSK, TÖB-DER ve benzeri bir dizi sendika ve demokratik kitle örgütleri kapatıldı. Yöneticileri tutuklanarak işkencelerden geçirildi. Faşist diktatörlük bu girişimlerinin yanı sıra, Türkiye'yi hem siyasal hem de ekonomik yönden yeniden şekillendirmek üzere

yaptıklarına ve yapacaklarına yasal kılıf bulmak için habire yeni yasalar çıkarttı. Öte yandan da "demokrasiye geçiş" in basamakları olarak önce danışma Meclisi adıyla bir meclis kurdu. Adından da anlaşılacağı üzere meclisin bir fonksiyonu olamazdı, olseydi bile bu meclise gelenler parabalarmın, gerici güçlerin ve faşist cuntanın bir kuklası idi. Cunta "demokrasiye geçiş" in birinci adımını böyle atarken, ikinci adımını da, danışma meclisi içinde Anayasa Taslağı hazırlamak üzere seçilen Anayasa Hazırlık Komisyonuna hazırlatıldığı Anayasa Taslağı oldu. Bu taslak tek kelime ile Yargı, Yürütme ve Yasama organları gibi önemli organları Cumhuriyet Başkanı'nın insaf ve yetkilerine bırakan tüm demokratik ve sol güçlerin örgütlenmesini önleyen, bir anayasadan ziyade bir padişah fermanı oldu. Üstelik cuntanın başı Evren, anayasa referandumu ile birlikte kendisini de yedi yıllık Cumhuriyet Başkanı seçtirerek, Ülkenin geleceği üzerinde bu yedi yıllık dönemde söz ve karar sahibi olmayı garantiledi. Askeri diktatörlük, böylesi ağır koşullardan sonra yeni bir fermanla siyasi partilerin kurulabileceğini ve siyasi çalışmanın yapılabileceğini duyurdu. Ancak kurulacak yeni siyasi partilerin hiçbir şekilde 12 Eylül dönemine ve yasalarını eleştireceklerini de karara bağladı. 12 Eylül ve sonrasını her yönüyle benimseyip destekleyen sermaye çevreleri ve sağ kesim, AP'nin eski kadroları "demokrasiye geçiş" in son evresinde cunta ile yolayrımına gelecek siyaset aranasında çeşitli siyasi partiler kurarak boy vermeye başladılar.

Bu kesimler, 12 Eylül 1980'den itibaren askeri faşist diktatörlüğün eylemlerine ortak olduktan sonra bu son aşamada, yani tüm demokratik kurumların işleyişini önüne aşılmaz engeller konulduğu, Sosyalist ve Sol partilerin kurulmasına olanak verilemediği, hazırlanan yeni sendikalar yasası ile "iş ve çalışma barışı" nın sağlandığı koşullarda artık askeri yöneti-

me bundan sonra karşıyız diyerek örgütlenme çalışmalarına girildi. Bu hesap sonucu kurulan ve eski AP'nin devamı olan BTP, tümünden yasaklandı. Süleyman Demirel ve eski AP kurmayları da çanekale 'de gözetim altına alındılar. Aynı şekilde Faşist diktatörlük Sosyal Demokrat Partisi Genel Başkanı Erdal İnünü başta olmak üzere önemli kadrolarını veto ederek partiyi güdükleştirdi. Çünkü SODEP şike Halkçı Parti karşısında oldukça güçlendi, neredeyse Halkçı Parti kendini fesh etme durumuna düşmüştü. Askeri diktatörlüğün barajlarını aşarak seçime gidilebilse, 13 sağ, biri sosyal demokrat olmak üzere 14 parti seçimlere gidebilecek. Cunta tasvip etmediği partileri vetolarla seçime katılmasını mutlaka önleyecektir. Cunta sandıktan MDP'sini çıkartmak için ne gerekiyorsa onu yapacaktır. Öyleki Danışma Meclisinin 60'ın üzerinde üyesi ve bu arada Cuntanın Başbakanı Bülent Ulusu'da MDP'ye girdiler. Cunta, 'yazı da gelse tura da gelse benimdir diyor. Cuntanın, siyasi partiler ve seçim komitesi, Türkiyeli ve Kürdistanlı geniş emekçi yığınlar önünde cereyan ediyor. Cunta anayasasıyla, parlamentosuyla ve tekelci sermayenin uşaklığını üstlenen siyasi partileri ile faşizmin sivil gıysilere büründürme adımının sonucunu atmakta. Cunta, siyaset yapma yasaklarını o kadar genişletmiştir ki Faşistleri dışında karşısına almadığı kesim kalmamıştır. Cunta, yalnız siyaset yapma yasaklarıyla değil, izlemiş olduğu ekonomik politika ile de, özünde desteğini alabileceği orta sınıflar ve gerici burjuva kesimlerini bile karşısına almış olduğu için de cuntanın siyasal tabanı oldukça daralmıştır.

FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜN EKONOMİK POLİTİKASI

Tekelci sermaye, 24 Ocak kararları Süleyman Demirel hükümeti döneminde aldı. Ancak parlamentonun o günkü bileşimi bu kararların yaşama geçmesine uygun değildi. 12 Eylül 1980'de iktidarı ele geçiren faşist diktatörlük, 24 Ocak kararlarının önündeki tüm engelleri aşarak etkin bir şekilde uygulama alanına koydu. Örneğin, 1963 yılında 18 lira olan günlük ortalama ücret, 1982 yılında 678 liraya çıktı. Hayat pahalılığının alıp götürdüğü miktarı çıkarsak, gerçek ücretler 24 Ocak kararlarından sonra ve askeri faşist diktatörlük şartlarında 13 liraya düşmüştür. 1963 yılında 1kg ekmeğin için 44 dakika çalışan bir ücretli, 1983 yılında yani ekonomik demokratik özgürlüklerin yok edildiği cunta koşullarında, 73 dakika çalışmak zorundadır. Ortalama ücret ve maaşlar, 20-30 bin lira dolayındadır. Oysa dört kişilik bir

ailenin yalnız mutfak gideri 30 bin lirayı aşiyor. Ekonomik bunalım, kapanan işyerleri, büyük tekellerle baş edemeyip iflas edenler; ekonomik bunalımı derinleştirip işsizliği yaygınlaştırıyor. Çalışma yaşına gelmiş her üç vatandaşın biri işsiz durumdadır. Orta tabakaların satın alma gücünün büyük çapta gerilemesi, en çok küçük esnafı ve küçük imalatçıyı zor durumda bırakıyor. Piyasaya sürdüğü malı satamayan esnaf ve küçük firmalar, ağır faizler karşısında sıkıntıya sürükleniyor ve banka borçlarını ödeyemez hale geliyor. Nitekim 1980 yılında 7.337 1981 yılında 11.428 firma, 1982 yılında 12.015 firma ticaret alanını terk etti. 1980 yılında 60 milyar 947 milyon liralık senet protesto edilirken, bu rakam 1981 yılında 136 milyar 799 milyona, 1982 yılında 242 milyar 540 milyona çıktı. İşyerini kapatan küçük imalatçı, esnaf hariç olmak üzere resmen iflas işlemi yaptıran firma sayısı 1980 yılında 55 iken, 1981'de 101'e 1982 de 158'e çıktı. Örneğin Güney Sanayi iflas ve kapanmanın eşğine geliyor ve ancak devlet müdahalesi sonucu kurtuluyordu. 1983 Mayısında Güney Sanayi, Paktaş, Bossa, Bozkurt gibi büyük ölçekli işletmelerde satışlar düşüyor, stoklar yükseliyor, inşaat sektörünün bunalıma sürüklenmesi, konut sıkıntısını büsbütün artırıyor.

Para değerinin bir türlü istikrara kavuşturulamaması en çok ücretlilerle işçi sınıfını ve orta tabakayı zarara uğratiyordu. Önce enflasyon tahmini yapılıyor, ücretler buna göre ayarlanıyordu ama enflasyon ücretleri hep geride bırakıyordu. 1978 başlarında 19 TL olan dolar, 1979 sonunda 47 liraya, 24 Ocak kararlarıyla 70 liraya fırlıyordu. Ama sürekli kur ayarlaması sonucu dolar bugün 240 lirayı buluyor. Bunun anlamı Türk lirasının üç yıl içinde % 300 den fazla değer kaybettiğidir.

Ticaret Bakanlığı toptan eşya endeksine göre, enflasyonun % 26 civarında olduğu söyleniyor. Devlet İstatistik Enstitüsünün geçinme endeksine göre de enflasyon, Kafaoglutun dediği gibi yüzde 20 değil % 30 dur.

24 Ocak kararlarının üç yıllık bilançosu böyledir. Bir yandan işsizlik, sefalet, iflas sürerken, öte yandan da korkunç derecede bir tekelleşme savaşları verilmektedir. İrili ufaklı işletmeler, en büyük tekel tarafından yutulmaktadır. Bir de 24 Ocak kararları sonrası madalyonun öbür yüzüne bakalım oradaki gelişmeler ne düzeyde, onu görelim:

İSO Meclis Başkanı İbrahim Bodur, 12 Eylül askeri faşist cuntası ve onun izlemiş olduğu ekonomik politikasına ilişkin şöyle demekte; "Bundan iki yıl

önce alınan ve büyük cesaretle uygulamaya konulan 24 Ocak kararlarının ekonomik tarihimizde önemli bir yeri bulunmaktadır. 24 Ocak kararları ilke yönünde fevkalade isabetlidir. Kararların alınması kadar 12 Eylül'den sonraki yönetimin bunlara devamlılık sağlaması da büyük önem taşımaktadır. 24 Ocak kararlarının başarıya ulaşmasında en büyük pay yönetime aittir. 12 Eylül'den sonraki yönetim, 24 Ocak kararlarının başarısını iki kat artırmıştır." (Cumhuriyet, 24 Ocak 1982, aktaran M.Sönmez, Türkiye Ekonomisinde bunalım -2.)

Sanayici ve iş adamı Rahmi Koç, 24 Ocak kararları ve askeri faşist diktatörlük dönemi için şöyle demekte: "Büyük fark şurdan ileri gelmektedir. 12 Eylül hareketinden önce herşeyi demokratik bir sistem altında yapmak, zorundaydık. Bu da kararlar almak, yasa çıkarmak ya da yönetmelik çıkarmak için aylar geçmesini gerektiriyordu. Yani her şeye politik açıdan bakılıyordu. Ekonomik yaklaşım hep arkadan geliyordu. Askeri yönetim altında fark, alınan kararların parlamentodan geçmesi gibi bir zorunluluk olmadığından çok hızlı hareket edilebiliyor ve üstelik askeri yönetim yanlış yapsa bile bunu kısa sürede düzeltebiliyor. En önemlisi ise tüm bu işlemler yapılırken politik yaklaşımlar söz konusu olmuyor. Çünkü askeri yönetimin parlamentoda sandalye kaybı ya da seçmen kaybı diye bir kaygısı yok." (Türkiye Ekonomisinde bunalım. 2.)

Yazımızın başında da belirttiğimiz Milton Friedman ekonomik modelinin uygulandığı ülkelerin nerdeyse tümünde parlamento fesh edilmiş, demokratik kurumlar işlemez işlemez hale sokulmuş ve yönetim faşist cuntalar elindedir. Güdülen tek amaç, bu tür ülkelerde, tekelere sınırsız hareket imkanı sağlamaktır. Böylece de orta ve küçük işletmeler hızla tasfiye olunurken aşırı bir tekelleşme ve yoksulluk sağlanmış olur. Bunun da sonucu işsizlik ve enflasyon, önüne geçilemez bir felaket halini alır.

SENDİKAL YASALARDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Hiç söylemeye gerek yok ki 24 Ocak kararları ve Milton Friedman ekonomik modelinin öngördüğü bir tedbir de ekonomik ve sendikal yaşamın yeniden düzenlenmesi, yani ekonomik modele uygun bir hale sokulmasını şart koşar. Bu modelde, grevlerin, sendikal çalışmaların aşırı tekelleşme ve aşırı kâr hırsına engel olmaması gerekir. Şimdi bu ekonomik modele uygun olarak sendikal yaşamda yapılan yasa değişikliklerini özetleyelim: Önce 12 Eylül öncesi sendikal harekette kısada olsa bir giz atalım. Bilindiği gibi

1979-80 yılları grev ve direnişlerin hızla arttığı, toplu sözleşme görüşmelerin yoğunlaştığı bir dönem olmuştur. 1980'de metal ve tekstil iş kolları cam, gıda iş kollarında 300.000 işçiyi kapsayan ve ağırlıkla da DİSK üyesi işçilerin toplu sözleşmeleri, devlet sektöründe 565.000 işçiyi kapsayan toplu sözleşmeler söz konusu idi. 12 Eylül 1980'e gelindiğinde, süren grevlerin durumu Çalışma Bakanlığı verilerine göre şöyleydi: 1979'da 176 olan ve 25.000 işçinin katıldığı grev sayısı, 1980'de 220'ye ve greve katılan işçi sayısı 34.000'e çıkmıştı. Greve geçen iş günü sayısı ise 1979'da 1,5 milyon gün dolayındayken, 1980'de 4,3 milyon iş gününe çıkmıştı. 1980'de süren yoğun grevlerin yanısıra 12.000'i aşkın işçi ise grev ertelenmesinden dolayı bu hakkını kullanamıyordu. Grev uygulamalarının yanında 1980 yılı, yoğun işçi direnişlerin yaşandığı bir yıl olmuştur. Tarih, Tekel fabrikaları Antbirlik Çukobirlik gibi üretimin can damarları içinde sürdürülen ekonomik, sosyal ve sendikal haklar savaşımında, işçi sınıfının mücadelesi giderek siyasal bir nitelik kazanıyordu. Tekelci burjuvaziyi en fazla rahatsız eden de buydu. Zaten üretimin düşmesi, iş yerlerinde aylarca grevlerin sürmesi tekeli sermaye için milyarlarca kayıp demektir. Burjuvazi açısından buna dur demenin bir tek yolu vardı, o da 12 Eylül askeri faşist cuntası ile olanaklı idi. 12 Eylül de faşist yönetimin yaptığı ilk işlerden birisi de ülkede tüm grevleri durdurulduğu ve 15 Eylül 1980'den itibaren de üretime geçilebileceği idi. Sendikal hakların ve özgürlüklerin askıya alındığı bu dönemde işçiler, ücret ve diğer ekonomik hakların saptanmasında örgütsel olarak bir etkinlikte bulunamadılar. Sonuçta ücretlerin kısıtlanması, kıdem tazminatı, ikramiyeler ve emekli aylığı gibi haklar işçiler aleyhine sonuçlandırıldı. "Ekonomik şartların kötüye gittiği ve üretimin düştüğü" gerekçesi ile bu dönemde çeşitli iş yerleri işçilerin iş akdini feshetme yoluna ratlıkla gittiler. Ayrıca Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar kurulunda görüşüldükten sonra cuntacı generallerce son şekli verilerek kesinleşen Toplu iş sözleşmesi, Grev ve Lokavt yasası da önemli değişiklikler getirmektedir. Bu yasa, grev yasalarını önemli ölçüde genişletti. Bu yasanın 20. maddesinde, grev ve lokavt yaşağı konulan haller ve iş kolları sıralanmaktadır.

- Savaş halinde
- Genel ve kısmi seferberlikte
- İlaç imal eden işyerleri hariç olmak üzere hastahane, klinik, prevantoryum, senatoryum, dispanser,

eczane, aşı, serum vb.

- Can ve mal kurtarma işlerinde
- Su, kömür, elektrik, havagazı üretimi, dağıtım işleri ile petrol, tabii gaz arama üretim ve dağıtım işlerinde
- Başladığı yolculuğu bitirmemiş deniz, hava ve kara ulaştırma araçlarında
- Banka ve Noterlikte
- Eğitim Öğretim Kurumları ile kamu araştırma kurumlarında ve çocuk bakım yerlerinde
- Turizm mevsiminde turistik tesislerde
- Toplu iş sözleşmesi süresi içinde grev ve lokavt yapılamaz.

Herşey o kadar açık oynanıyor ki, bu maddelerin tek tek izahına bile gerek kalmıyor. Kısacası sendikacılık hareketine önemli ölçüde yasaklar konulup işçi sınıfının en önemli savaş silahından, grev elinden alınmış bulunuyor. Ayrıca grev esnasında greve katılan işçilerin ve sendikaların "kasıtlı ve kusurlu hareketleri" sonucu grev uygulayan işyerinde neden oldukları maddi zarardan sendika sorumlu tutuluyor. Greve katılmayanların, iş yerinde çalışmalarını, greve katılanlar tarafından engellenemez. Sendikal mücadelenin önemini henüz kavrayamamış ve siyasal grevlerin kırılmasında kullanılması yoluna böylelikle gidilecektir. Yani bir iş yerinde bir kısım işçiler ekonomik, sendikal, sosyal ve siyasal hakları için greve gittiklerinde, bu hakların önemini henüz kavrayamamış, bilinç düzeyi geri olan işçiler grevinkırılmasında bir piyon gibi kullanılabilirlerdir.

- Greve katılanlar iş yerinden ayrılmak zorundadırlar. Giriş ve çıkışı engelleyemezler. İş yeri önünde, civarında topluluklar oluşturamazlar. Greve katılmayıp çalışanların ürettiklerini ve stokların çıkarılmasını engelleyemezler
- Grev hakkı ve lokavt "iyi niyet kurallarına ve toplum zararına aykırı tarzda kullanılırsa" Çalışma Bakanının baş vurusu üzerine yetkili iş mahkemesince durdurulacaktır.

Sürdürülen grevin hangi koşullarda iyi niyet kurallarına ve toplum zararına olduğuna dair somut ve açık bir ölçü yoktur. Herşey Yüksek Hakem Kurulunun insafına bırakılmıştır.

- Siyasi amaçlı grev ve lokavt, dayanışma grevi ve lokavtı, genel grev ve lokavt iş yeri işgali, işi yavaşlatma, üretimi düşürme ve diğer direnişler yapılamaz. Grev yapılmaması için ne kadar önlem varsa hepsi ardardsıralanmıştır. a Sendika kurucusu olabilmek için getirilen bazı hükümler de şöyledir:

- Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü, anayasa da yer alan temel hak ve hürriyetler aleyhine ırk, dil, sınıf, din, mezhep ve bölge ayrılığı-

na dayanılarak nitelikleri "Ana yasa da belirtilen cumhuriyeti ortadan kaldırmak amacıyla suç işleyip hüküm giymiş olmak;

- Türk ceza yasasında belirtilen siyasi nitelikli suçlardan mahkum olmamış olmak;

Toplu iş sözleşmesi grev ve lokavt yasasında belirtilen suçlarda mahkum olmamış olmak;

12 Eylül askeri faşist yönetim sonrasında, takibe uğramamış, hakkında dava açılmamış, grev hakkını kullanmaktan dolayı polis fiş ve kayıtlarına geçmemiş işçi herhalde bugün yoktur. Olsa olsa 12 Eylül faşist dönemi sonrası iş bulmuş bir fabrikada çalışmaya başlamış ancak sendikal hiç bir faaliyeti ve tecrübesi olmayan, bilinç düzeyi geri işçiler veya askeri faşist diktatörlüğün adamları bulunur.

Sendikaların siyasi partilerle ilişkilerini koparmak, onların ülkenin siyasal yaşamında etkinliklerini yok etmek için de bir dizi yasaklar konulmuş bulunuyor. Cuntanın sendikalar yasasının 37,38,39 ve 40. maddelerinde yer alan yasaklar kısaca şöyledir.

- Sendika ve Konfederasyonlar siyasi amaç güdemezler, siyasi faaliyette ve siyasi partilerle ilişki ve işbirliği içinde bulunamazlar. Hiçbir konuda ve hiçbir şekilde müşterek hareket edemezler. Siyasi partilerden destek göremezler, destek alamazlar, yardım ve bağışta bulunamazlar.

- Derneklerle kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve vakıflarla siyasi amaçlarla ortak hareket edemezler. Bir siyasi partinin adını, amblem veya işaretini kullanamazlar. Bir siyasi partinin yönetim organlarından herhangi birinde görev alan sendika ve konfederasyon yöneticilerinin, bu göreve geldikleri andan itibaren sendika ve konfederasyondaki görevleri kendiliğinden sona erer

- Konfederasyonlar ve sendikalar ile sendika şubeleri kendi konu ve amaçları dışında toplantı yapamaz, gösteri yürüyüşü düzenleyemezler.

12 Eylül 1980'de iktidarı gasp eden faşist diktatörlüğün düzenlediği sendikalar yasasında yer alan bazı bölümleri aktarmaya çalıştık. Bir daha somut olarak anlaşılıyor ki cunta, sendikal mücadeleyi ortadan kaldırma kararındadır. Grevlerin ve sendikal mücadelenin olmadığı, herkesin ağzına kilit vurulduğu bir Türkiye yaratılarak, tekeli burjuvazinin yıllardır özlemini çektiği bir ortam yaratılmak istenmektedir. Faşist cunta, tüm demokratik kurumları, ve siyasal partileri devletin bir parçası yapmak amaçındadır.

CUNTA, ABD'NİN
TRUVA ATIDIR

Faşist generaller cuntasının önüne

koyduğu görevlerden biri de hiç kusuz ABD emperyalizminin Orta Doğu'daki jandarmalığıdır. Cuntanın bu misyonu bugün daha da netlik kazanmış olay ve belgelerle kanıtlanmıştır. Cuntanın iktidarı gasp etmesinden sonra ABD emperyalizminin önde gelen simaları ve uzmanlarının Türkiye'ye yaptıkları ziyaretler ve peşpeşe temaslar, artık bugün daha pervasızca sürdürmektedir. Cunta ABD'nin bilgisi çerçevesinde Orta Doğu'ya yönelik oldukça aktif bir politika izlemektedir. ABD, Orta Doğu ve Basra Körfezi ülkelerinde statükoyu bozabilecek, anti emperyalist ve anti Amerikancı güçlerin gelişmelerini önlemek, Batı Avrupa, ABD ve Japon sanayisi ve ekonomisi için hayati önemi olan petrol kuyularının ve gerici rejimlerinin güvenliğini sağlamak için bir dizi plan program hazırlanmış bulunmaktadır.

ABD emperyalizminin bu kirli ve karanlık oyunlarında cunta, önemli misyon üstlenmiştir. ABD'ye bağlı Çevik Güçlerin anında her türlü anti Amerikancı ve anti emperyalist gelişmelere müdahale edebilmesinin koşulları yaratılmak üzere, Türkiye Kürdistanında başta Van ve Muşta olmak üzere çeşitli yerlerde bulunan askeri hava alanlarının kapasitesinin genişletilmesi çalışmaları başlamıştır. Orta Doğuda güçler dengesi emperyalizmin çıkarları aleyhine işlemeye başladığı an kullanılmak üzere Çevik Kuvvetler Türkiye ve Kürdistan'da üslendirilmek

isteniyor. Cunta bu stratejik planın bir parçasını geçtiğimiz aylarda tezgahlayarak bu belirlemelerimizi doğruladı. Hem İran kuvvetleri karşısında hem de Irak ve Kürdistanlı güçler karşısında köşeye sıkışan Saddam Hüseyin'e bir nefes aldirtmak üzere, Irak Kürdistanına hiçbir hak ve hukuk tanımadan korsanlar gibi saldırdı. Bu saldırısı ile Saddam Hüseyin iktidarını kurtarabilecek mi ? çok zor. Kaldığı bu saldırısıyla Irak ve Kürdistan güçlerine istediği darbeyi vuramadığı ve vuramayacağı ortadadır. Irak Kürdistanına karşı girişilmiş olan bu haçlı seferinin yeniden oynanabileceği uzak bir ihtimal değildir. Hele son günlerde boyalı basında koparılan çığlıklar gözlenirse, bunun ortamının yaratıldığı gözlenecektir. Boyalı basın İran ve Irakta Kürt yurtsever güçlerinin kazandığı mevzilerden rahatsız oluyor. Kürdistanın bu parçalarında sürdürülen haklı savaşımı içine sindiremiyor. Cuntayı Türkiye Kürdistanında uyguladığı vahşet ve barbarlığını o parçalarda da oynamaya davet ediyor. Bu davet sonucu olsa gerek, cuntanın Türkiye Kürdistanını sınır boyundaki sığınaklarını artırdığı haberleri geliyor. Cunta, gücü yetersize hem Saddam Hüseyin iktidarını güvenceye almayı hem de İran ve Irakta yükselen Kürt ulusal hareketlerini ezme amaçlıyor.

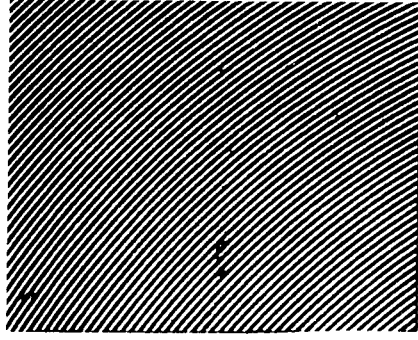
DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN GÖREVLERİ

Gün faşist diktatörlüğe karşı demokrasi güçlerinin birliğinin yaratılma-

sı günüdür. Bu konuda sonuç alıcı adımlar atmak, temel ve kaçınılmaz bir görevdir. Cuntaya karşı muhalefet cephesine her gün yeni kesimler katılmaktadır.

Bu olanakları iyice değerlendirip güçlü bir muhalefet merkezi yaratılmalıdır. Bunun önemli adımlarından biri cuntanın "demokrasiye" geçiş olarak adlandırdığı 6 Kasım 1983 genel parlamento seçimleri olabilir. Bu seçimler, cuntaya karşı bir halk muhalefetine dönüştürmek, bu danışıklı döğüşü bozmak için her çaba sarf edilerek, herkesi boş oy vermeye çağırmalıdır. Türkiye ve Kürdistan Devrimci Demokrat güçlerinin yaratacağı bu birlik, cuntaya karşı savaşımın derlenip toplanmasına, faşist diktatörlüğe karşı olan daha geniş halk yığınlarının anti faşist savaşımında yer almasına yol açacaktır. Yeter ki kalıcı birliklerin adımı atılmış olsun. Her 12 Eylül yıldönümünde cuntanın yaptıklarını ve yapacaklarını yazıp çizmekten kurtulmanın tek yolu vardır. O da faşist diktatörlüğe karşı savaşımı örgütlemektir. Kürdistan ve Türkiye Demokrasi güçlerinin yaratacağı kalıcı birlikler, cuntaya karşı olan diğer kesimlerin üzerinde bir baskı aracı görevini de göreceklerdir. Böylece cuntadan kurtulmanın yolunu bu dönemde susmakta bulan kesimleri de aktif savaşa çağırılmış olur veya onların şu veya bu biçimde örgütlenmelerini sağlamış oluruz. Çünkü; faşizme karşı olan her kesimi bu kavgada yer almasının başka bir yolu yoktur.

Zaten cunta izlemiş olduğu politikasıyla dayandığı bir avuç tekelci kesim dışında, karşısına almadığı hiçbir kesim bırakmamış gibidir. Bu da bizlere geniş avantajlar ve anti faşist mücadelede geniş mutefikkler sağlıyor. Türkiye'de köklü bir demokrasi ve anti faşist mücadele geleneği olmamasına karşın, konumu itibarı ile nesnel olarak faşizmle çelişen geniş yığınlar mevcuttur. Bunları savaşıma çekmekte, yaratılacak birliklerin rolü büyük olacaktır. Cunta seçimlerle bir parlamento oluştursa bile günümüz koşullarında parlamento dışı güçlü muhalefet merkezleri bulunacaktır. Cuntanın BTP'ni tamamen yasaklaması, Demirel'in Avrupaya uçurttuğu mesaj, DYP'si ve SODEP'in vetolarla seçim dışı bırakılması, önümüzdeki dönemde burjuva kesimler arasında da mücadelenin sertleşeceğinin göstergeleridir. Devrimci Demokrat güçler, burjuva muhalefatinin kuyruğuna takılmak, onların arkasından gitmek istemiyorlarsa, zaman geçirmeden Kürdistan ve Türkiye anti faşist güçlerinin birliğini yaratmalıdırlar. Yoksa tarih bizi beraat ettirmeyecektir.

FAŞİZM ÜZERİNE

- 4 -

geçen sayıdan devam

Görüldüğü gibi, faşizmin sınıfsal niteliği konusunda herhangi bir belirsizlik yoktur. Her şey açık ve nettir. Tüm bunlardan dolayı: "...Faşizm hangi maskeye bürünürse bürünsün hangi biçimde ortaya çıkarsa çıksın, iktidara hangi yoldan gelirse gelsin.

Faşizm, sermayenin-mali sermayenin-B.N. -emekçi kitlelere saldırıdır;

Faşizm, en sınırsız şovenizm ve yağma savaşdır;

Faşizm kudurmuş bir gericilik ve karşı devrimdir;

Faşizm, işçi sınıfının ve bütün emekçilerin en azgın düşmanıdır."(17)

FAŞİZMİN İKTİDARA GELİŞ BİÇİMLERİ VE FAŞİST ÖNLEMLER

Faşizm, iktidara gelirken gelişim olarak ülkelerin koşullarına göre bazı farklılıklar göstermekle birlikte genel olarak iki geliş biçimi vardır. Birincisi, tabandan gelen faşizmdir. Bu, tırmanma yoluyla ülkelerin koşullarına göre değişir. Bir kitle hareketi sonucu faşizm kurumlaştırılmak istenir. Faşizmin bu geliş biçimine en somut örnekler Almanya ve İtalyadır. İkincisi ise tavandan gelen faşizmdir ve bir darbe sonucu gelir. Darbe ya direkt ordu eliyle ya da ordu desteğinde gelir. Söz konusu faşist darbeler genellikle emperyalizme bağımlı ülkelerde yapılır. Günümüzde Latin Amerika'da geçmişte Balkanlarda ve Doğu Avrupa'da görülen faşist rejimler hep bu niteliktedir. Öyleyse, faşizmin genel tanımı, değişik aşamalarındaki faşist diktatörlüklerin gelişimini ve çeşitli biçimlerini inceleme gereğini ortadan kaldırmaz. Çünkü, bütün ülkeler ve halklar için geçerli olacak bir faşizmin gelişim şemasını belirlemek olanaksızdır."Tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşullar, ulusal özellikler hatta bir ülkenin uluslara-

rası durumu faşizm, faşist diktatörlüğün değişik ülkelerde değişik biçimlerde gelişmesine yol açmaktadır. Faşizmin geniş bir kitle dayanağı bulmadığı ve faşist burjuva kampın çeşitli grupları arasındaki mücadelenin kesin olduğu bir takım ülkelerde, bu rejim öncelikle parlamentoyu fesh etme yoluna gitmez. Sosyal-Demokrat partilerde dahil olmak üzere öteki burjuva partilerinin biraz meşruiyet elde etmelerine göz yumar. Başka ülkelerde, eğer yönetici burjuvazi erken bir devrimin patlak vermesinden korkuyorsa, faşizm sınırlandırılmamış olan siyasi tekelini kurar. Bunu ya hemen ya da rakip parti ve gruplara terör yöntemini ve kan kusturmayı artırarak yapar.

Kendi durumu özellikle açığa kavuşunca bu durum faşizmin, kendi temelini genişletmesini ve sınıfsal yapısını değiştirmeksizin açık terörist diktatöryayı kaba ve uydurma bir parlametarizmle birleştirilmesini engelleyemez.(18)

Faşist diktatörlüğün gelişip güçlenmesindeki farklar, K.E.Y.K.'nun 13. oturumun tezlerinde de belirtilmiştir. "İktidarın ele geçirilmesinden sonra Polonya'da olduğu gibi faşizm, burjuva partilerini yok edebilir, parçalayabilir. Kendi aralarında anlaşmazlıklara itebilir ya da Almanya'da ve İtalya'da olduğu gibi partileri kapatabilir."(19) Bulgaristan, Yugoslavya, Macaristan, Romanya, Çekoslovakya ve Avusturya faşist diktatörlüklerini inceleyen Dimitrov bazı farklılıklara rağmen, şu sonuca varmıştır; "...Güneydoğu Avrupa ülkelerindeki özel şartlar, faşizme, kendine özgü bir nitelik kazandırmaktadır. Bu özellik, örneğin İtalya'nın aksine faşizmin iktidara bir kitle hareketinin sonucunda aşağıdan gelen değil, yukarıdan inen bir hükümet biçimi halinde

ortaya çıkmasından doğmaktadır. Faşizm, devlet gücünün denetiminin burjuvazinin askeri gücünü ve banka sermayesinin mali olanaklarını eline geçirecek kitlelere işleyip yayılmak ve kitleler arasında ideolojik, politik ve örgütsel bir temel yaratmak çabasıdır." (20)

Eugen ve Arga da, K.E.Y.K.'nun 13. oturumda yapılan faşizm tanımının altını çizerek, faşist diktatörlüklerin her ülkede biri birinden çok farklı kuruluş süreci olduğunu ve bunların ülkelerin somut tarihsel koşullarına göre ilerlediğini belirtmiştir. E.Varga: "kapitalizmin bunalımı ne denli ağırsa..faşizmin niteliği de mali sermayenin açık terörcü diktatörlüğü olarak o ölçüde netleşir." (21) derken, görünüşten doğabilecek yanlış noktalarından birisini daha ortaya koyuyordu.

K.E.'nin 7. kongre hazırlıkları sırasında İtalya komünistleri de kendi ülkelerinin deneyimlerini aktararak, tasanların somutlaşmasına katkıda bulunmuşlardır. Özellikle Togliati, İtalyan deneyiminin diğer ülkelere mekanik bir şekilde aktarılmanası gerektiğini ve her ülkedeki faşist uygulamaların tek tek incelenmesinden yana olduğunu belirtmiştir. Gerçektende İtalyan faşizmi, hem attığı toplumsal içerikli sloganlarla, hem de örgüt biçimlerini kısa sürede değiştirmede gösterdiği başarı açısından tipiktir.

Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de eleştiri konusu edilen sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki faşizmin gelişmesi doğal olarak kendine özgü bazı özellikler göstermektedir. Bu tür gelişimleri Dimitrov şöyle açıklamaktadır: "Sömürge ve yarı sömürge ülkelerde de belirli faşist grupla gelişmektedir. Ama

burada doğal olarak Almanya'da, İtalya'da ve diğer kapitalist ülkelerde görmeye alışık olduğumuz faşizm söz konusu olamaz. Burada baştan başa özel olan ekonomik, siyasal ve tarihi koşulları incelemek ve göz önüne almak gerekir. Çünkü faşizm o koşullara göre özel biçimler almaktadır ve olacaktır." (22)

Bazı ülkelerde faşizm, niteliğini gizlemek için devlet içindeki yeni atamalarla getirdiği, faşist olmayan, fakat faşizme hizmet edebileceklerle iktidara ortak olduğunu göstermeye çalışır.

Faşizmin iktidara geliş biçimlerine bir kaç örnek verelim:

ALMANYA'DA FAŞİZM

Bilindiği gibi Alman faşizmi iktidara bir kitle hareketi sonucu gelmiştir. İktidara tırmanma sürecinde faşistler, başta faşist parti olmak üzere, bir çok açık-gizli faşist örgüt aracılığıyla kitle tabanı yaratmaya çalışmışlar ve terör estirmişlerdi. Kitle tabanı yaratarak iktidara gelmek için parlamento içi ve dışı yöntemler kullanmışlardır. Nihayet en son 30 Ocak 1933'te iktidara gelmeyi başarmışlardır. Alman mali sermayesinin en gerici kesimleri adına öncelikle de devlet yönetimi, ekonomik ve ideoloji alanlarında iktidarı gövenceye alma ve sağlamlaştırma yoluna gitmişlerdir.

Almanya örneğiyle faşizm, ilk kez işçi sınıfının güçlü ve örgütlü olduğu bir ülkede iktidar oluyordu. Bu örgütlü gücün farkında olan faşizm, bazı oyunlarla işçi sınıfını bölmeye çalıştı. Her ne kadar işçi sınıfının çoğunluğu reformizmin etkisindeydiyse de Alman Komünist Partisi (AKP)'nin gücü küçümsemezdi. Faşizm, Reichstag yangınına çıkararak AKP'nin öncü kadrolarını fiziki olarak ortadan kaldırmak istiyordu. Sosyal Demokratlar ise Hitler Hükümeti'ni "Anayasa'ya uygun" görüyorlar ve AKP'nin genel grev çağrısını red ediyorlardı. Zaten Hitler'de olası bir genel grevden kortuğu için ilk etapta AKP'ni kapatmamıştı. Hitler 30 Ocak'ta dağıtılan parlamento için seçimlerin 5 Mart 1933'te yapılacağını ilan etti. Bundan amacı, sosyal-demokratları seçime bağlayarak işçi sınıfını bölmektir. Yapılan seçimlerde bile gerekli çoğunluğu sağlayamayan Hitler, AKP'nin çıkarmış olduğu 81 üyenin parlamento üyeliklerini iptal etti. böylece Anayasa değişikliği için gerekli çoğunluğu sağlayan Hitler, 23 Mart 1933'te parlamentodan 'Halkın ve devletin güçlüklerden kurtarılması yasası' nı geçirecek olağanüstü yetkilere sahip oldu. Bu yasadın sonra Weimar Anayasası tünden tasfiye edildi. Söz konusu yasayla faşist hükümet, tekeli burju-

vazinin en gerici kesimlerinin politikasını uygulamak için, parlamentoya dayanmadan yasa çıkarma ve diğer devletlerle anlaşma imzalama yetkisine sahip olmuştur.

Diğer yandan 28 Şubat 1933'te faşistlerce tezgahlanan Reichstag yangınından sonra öncelikle AKP'ni hedefleyen "halkın ve Devletin korunmasına ilişkin Devlet Başkanlığı Kararnamesi" ile kişi temel hak ve özgürlükleri haberleşmenin gizliliği ortadan kaldırılmış, basın özgürlüğü, toplanma ve örgüt kurma hakkı kısıtlanmış, evlerin aranması, mülkiyete el koyma ve sınırlama olanaklı duruma getirilmiştir.

Reichstag yangınından sonra diğer işçi örgütlerine yönelen faşistler, 2 Mayıs 1933'te SA lar aracılığıyla sendikaları basarak mallarına el koydular ve sendika liderlerinden çoğunu tutuklayarak toplama kamplarına gönderdiler. 10 Mayıs 1933'te Alman Emek Cephesini kurarak tüm emekçilerin katılımını zorunlu kıldılar. Aynı gün Alman Sosyal-Demokrat Partisi'nin mallarına el koydular. Partiyi de 22 Haziran 1933'te kapattılar. Böylelikle işçi sınıfını yasal ve demokratik örgütlerden yoksun bıraktılar. 14 Temmuz "partilerin yeniden kuruluş yasası" ile, Nazi Partisi, Almanya da tek parti haline geldi.

Almanya faşizmi köylülük üzerinde etkili olabilmek için ilk etapta bazı önlemler alarak taban fiatlarının düşürülmesini engelledi. Bu kısım bir sevinç yarattı. Fakat 29 Eylül 1933'te "Miras çiftlikleri yasası" ile, köylülük arasında ekonomik politik ve ideolojik anlamda güçlü bir kâttan yaratıldı. Bir yıl sonra, yaşam koşullarına göre üreticileri ürün fiatlarında gerileme görüldüğünde, faşist tarm politikasının anti-sosyal niteliği ortaya çıktı.

Kentlerdeki orta ve küçük burjuvaziye yönelik politikasıda uzun sürmeden iflas etti. Çünkü, vaadedilen yaşam koşullarının sağlanması bir yana, önceki yaşam koşulları bile korunamıyordu; aksine hergün gitikçe düşüyordu.

20 Ocak 1934'te, parlamenter demokratik kurumlara da el atan faşizm, "Devletin Yeniden Kurulması Yasası" ile, devlet başkanlığı ve başbakanlık kurumlarını birleştirerek devlet yapısını da faşist "Führer İlkesi" ne göre örgütlendi. Gizli devlet politikası -GESTAPO- ve toplama kampları devletin faşistleştirilmesini pekiştirdi.

Alman faşizmi zorunlu kartelleşme yasasıyla sermayenin yoğunlaşmasını hızlandırırken, 27 Şubat 1934 tarihli "Alman Ekonomisi Organik Yapısının Düzenlemesi Yasası" ile de en gerici

tekellerin devletle kaynaşmalarını sağladı. Yine 20 Ocak 1934'te çıkarılan "Ulusal Çalışmanın Düzenlemesi Yasası" ile herhangi bir işletmede işçilerin söz söyleme hakkını bile kaldırarak, tüm uygulamalarda işveren serbest bıraktı.

Bunun dışında, Alman Faşizmi, amacına uygun olarak okulları, basın, radyoyu, sinemaları, edebiyatı vb. tamamen faşist ideolojinin ve mali sermayenin hizmetine soktu.

Dış politikada ise sosyalizm düşmanlığı, savaş kışkırtıcılığı ve yayılmacılık temel alınmıştı.

AVUSTURYA'DA FAŞİZM

Alman Faşistlerinin Reichstag'ı yakmalarından sonra Avusturya da faşist dikta özlemcileri saldırıya geçerek terör estirdiler. Dollfuss Hükümeti, 7 Mart 1933'te ülkeyi parlamentosuz yöneteceğini açıkladı. Bu kararla "Zorunlu durumlar'da karar alma hakkını eline alıyor ve gösteri, toplanma özgürlükleriyle basın özgürlüğünü rafa kaldırıyordu. Avusturya işçi sınıfı, faşist darbeye kararlı eylemlerle karşılık vermesine rağmen Sosyal-Demokratlar savaşı reddettiler ve faşizmle anlaşmaya çalıştılar. Bu teslimiyetleri bile 31 Mart 1933'te Sosyal-Demokrat Koruma Birliğinin kapatılmasını engelleyemedi. Böylece işçi sınıfının savaşım gücü zayıflarken Avusturya tekeli burjuvasının en gerici kesimleri tarafından yönetilen ve finanse edilen faşist Göcnüllü Birlikler hareketine geçerek işçi örgütlerine saldırdılar. 12 Şubat 1934'te hükümet kuvvetleri Linz'deki işçi lokasını bastıklarında, koruma birlikleri silahla karşılık verdiler. Silahlı ayaklanma ülkenin diğer kentlerine yayılmakla birlikte, harekete, politik önderlikten yoksun olduğu için yenilgiyle son buldu. Savaşan işçilerin de bastırılmasından sonra doğrudan faşist diktatörlük kuruldu. Faşizmin gelmesinde Sosyal Demokratların büyük payı vardı. Çünkü, Avusturya Komünist Partisi'nin silahlı ayaklanma önerilerini kabul etmemişlerdi.

Devamı gelecek sayıda

İNSANLAR HAYVAN GİBİ YAŞIYOR

Ziya-ül Hak'ın diktatörlüğü altında yaşayan Pakistan halkları izlenen politikayla her gün daha da yoğunlaşan baskı altında ezilmekte ve yoksulluk gün geçtikçe büyümektedir. Dış politikada da başta ABD emperyalizmi olmak üzere, tüm gerici yönetimlerle sıkı bir işbirliği politikası güdülmektedir. Örneğin Pakistan'ın Afganistan Devrimi'ne karşı izlediği tutum Afganistan'ın iç şilerine karışmaya kadar vardırılmış, Pakistan'da üslenen Afganlı karşı devrimciler eylemlerinde burayı üs olarak seçmişlerdir.

Pakistan yönetiminin en büyük dostlarından biri de 12 Eylül 1980'de yönetime el koyan Faşist Evren yönetimi olmuştur. Evren'in yönetime el koymasıyla bir anda gelişen ilişkiler karşılıklı ziyaretlerle sürdürülmektedir.

Pakistan Halk Partisinin İsveç Seksiyonu sekreteri YOUSEF JHELMİ tarafından yazılan ve İsveç Komünist İşçi Partisi yayın organı olan Norrskensflamman'ın 4 Haziran 1983 tarihli sayısında yayımlanan ve aşağıda çevirisi sunulan yazı Pakistan ile ilgili bir değerlendirmedir.

ARMANC

Yousef Jhelmi

1 Temmuz 1983'de Pakistan halkını en kötü şartlara gömen Pakistan askeri diktatörlüğü terörle dolu yedinci yılına giriyor.

Sivil bürokratlar, gerici imamlar ve dünya emperyalizminin desteklediği generaller, yığınları çevreleyecek bir demir duvar inşa etmeye çalıştılar. Onları, kapitalistlerin ve feodallerin çıkarlarını korumada işçi ve köylüler üzerinde sürekli baskının tek yol olduğunu zannediyorlardı.

Ekonomik bunalımlardan en çok etkilenen işçi ve köylülüğün her hareketi barbarca bastırılmaktadır. Sömürge olan Multan'daki tekstil fabrikasında, Pakistan Hava Yollarında(PIA) ve Karaçi'deki çelik işletmelerindeki kanlı katliamlar bu barbarlığın kanıtlarıdır.

Ancak ordu kendisince "rahatsız" edici olan işçilerin tümünü öldüremeyeceğinden binlercesinin işine son vermektedir. Sadece hava yollarında(PIA) ve demiryollarında işine son verilen işçilerin sayısı 32.000'dir.

MİNİMUM DEĞERİN ALTINDA

Pakistanlı yığınlar kapitalist sistem içinde dayanılmaz şartlarda yaşıyorlar. Birleşmiş Milletlerin yapmış oldu-

ğu araştırmaya göre 35 milyon insan -ki bu nüfusun yarısıdır- yaşamak için gerekli olan gelirin çok altında bir gelire sahiptir. Bu, insanlar bir hayvan gibi yaşıyorlar demektir. Özellikle nüfusun %71'ni oluşturan köylerde insanlar kendi temel gereksinimlerini karşılayamamaktadırlar.

Nüfusun %89'u topraksızdır veya bir aileye dahi yetemeyecek kadar az toprağa sahiptir. Nüfusun %79'u sağlık hizmetlerinden yoksundur. Şu andaki "hızlı gelişme" ye göre her köye bir hemşire, 35 yılı alacaktır. Bunun sonucu olarak yılda 700.000 çocuk beş yaşını doldurmadan ölmektedir.

Birleşmiş Milletlerin araştırması tarımdaki gecikmeyi de gözler önüne serdi. Ülkenin 45 bin köyünden sadece 11 binine elektrik verileceği, geri kalanların bu yüzyıldan sonra dahi elektrige kavuşamayacağı belirtilmektedir.

BM'nin değerlendirmesine göre her kilometrekare başına 0.64 km yol gerekmektedir. Şu andaki yol ağı kilometre kare başına 0,12 km'yi içermektedir. Eğer her hangi bir değişiklik olmazsa, asgari kabul edilen 350 bin km'lik yol yapımı 250 yılı bulacaktır.

Pakistan nüfusunun %75'nden fazlası okuma yazma bilmemektedir. Bu oran, Güney Asya'nın en yüksek rakamıdır.

Ancak görülüyor ki, bu durum ülkeni diktatörleri için hiç de korkunç gelmiyor. Ordunun subayları arasındaki savaş kıskırtıcılığı azami seviyeye ulaşmış durumdadır.

Ülkedeki % 30'luk enflasyonun nedenlerinden biri, ülke dışında bulunan ordunun bir kesiminin ülkeye soktuğu yabancı sermayedir. Pakistan ordusundan üç tümen Suudi Arabistan'da, Ürdün, Abu Dabi, Dubai ve Ortadoğu'nun diğer gerici ülkelerinde büyük bölükler bulunmaktadır. Bu askerler bölgedeki monarşik sistemleri korumakta ve bunların baskılarını desteklemektedir.

Eylül 1970' de Ürdün'ün Amman şehrinde Filistin Halkını katleden silahlı askerlerin komutanı Ziya-ül Hak idi. Subayların daha yüksek ücret alması için bu askeri kuvvetler sürekli dolaşım halindedirler. Örneğin Suudi Arabistanda bulunan subaylara ödenen ücret Pakistan'dakinin 25 katıdır.

Hükümetin almış olduğu önlemler, bunalımları daha da derinleştirmektedir. Endüstri alanında yapılan ithallerde konan % 50'lik gümrük, fiyatları hızla artırmaktadır. Fiyat artışları büt-

çeden 5,700 milyon rupilik bir açık yaratı. (600 rupik-1000 İsveç kronu). Rupinin de değeri doların değer dolaşımından dolayı düşmektedir.

Bunun sonucu olarak bizim ham maddelerimizin değeri düşerken, emperyalist ülkelerden ithal edilenlerin ise yükselmektedir. Bu felaketin anlamı, 1981 yılı rakamları ile 1982 yılı rakamlarını karşılaştırdığımızda daha iyi anlarız. İhraç edilen malların değeri aşağıda gösterildiği gibi düştü:

* Prinç 264, 9 milyon rupiden 73 milyon rubiye,

* İşlenmiş pamuk, 524 milyon rupiden 303,8 milyon rupiye,

* Halı 1,93 milyon rupi den 1 milyon rupiye

İthalatta yapılacak bir araştırma yine aynı yönde durumu gösterecektir. Endüstride ileri adım atılamamaktadır. giderek emperyalizmin uşağı olunmaktadır.

BİR GELİŞME YOK

1978-83 5 yıllık plan endüstriden %12 lik bir artış ön görüyordu. Gerçek gelişme % 3 oranında oldu ve bu oranda kaldı. Tekstil endüstri -ki Pakistan için en önemlisidir- % 50 kapasite ile çalışıyor.

Emperyalizme olan bağımlılık büyük bir oranda artı. Ülkenin bütçe açığı 12 milyar doları buldu. 1985 yılında sadece faizler 1 milyar doları bulacak. Ulusal gelirin 3/4 ne yakın bir kesimi (%73,5) askeri harcamalara ve dış borçlara yatırılmaktadır. (1977-78 yıllarında yaklaşık bunun üç katı, yani 4,553 milyon rupi hazırlandı). Bu paraların sadece %28,2 si aktuel olan borçlara, geri kalan kesimi ise faizlere yatırılmaktadır.

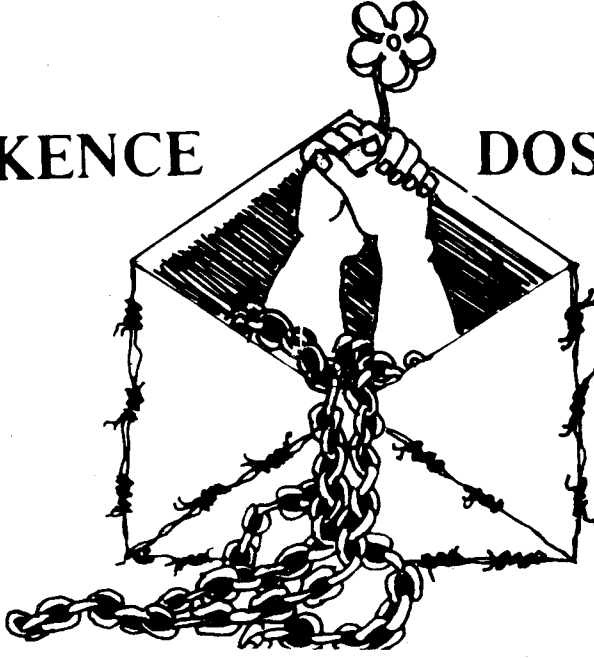
"The Pakistan and Gulf Economist gazetesine göre, eğer dünya bankaları ile yapılan özel anlaşmalar olmasaydı, Pakistan çoktan iflas etmiş olacaktı. Bütçe açığı 1972-73' te 259 rupi iken 1982'de 700 milyon rupiyi buldu. Bu, enflasyonun artışı, satın alma gücünün azalması demektir.

Pakistan'daki tekelleri şirketler, hükümetin 2,8 milyar dolara kadar olan kârların vergi dışı bırakılması gibi sağlamış olduğu kolaylıklardan dolayı kârlarını artırıyorlar. Ancak, bu kabul edilmesi zor olan ekonomik zorluklara karşı savaşım zorunlu olmaktadır. Bu nedenlerle de ordu, "düzeni koruma ve kanunlara saygınlık" hazırlığı içine girmiştir.

Savunma harcamaları, ulusal gelirin % 49'nu kapsayacak kadar korkunç bir seviyeye ulaştı. 1977-78'de bu harcamalar 828 milyon rupi idi. Bu miktar 1982'de 1 milyar 233 milyon rupiye yükseldi. Her Pakistanlı kendisine baskı yapan orduya günde 4 paisas (1rupi-100 paisas) ödemektedir.

İŞKENCE DOSYASI

-10-

İŞKENCEDE EDİNDİĞİM İZLENİMLER

İşkence yerinde çeşitli gruplardan adamlar vardı. Yemekler çok az veriliyordu ve çok kalitesizdi. Suyu günde bir iki sefer veriyorlardı. Yemeklerde sayı sayıyorlardı. Bazen birden üçe kadar, bazen de birden beşe kadar sayıyorlardı. bu sürede ne yiyebilirdiysen Bazen bir iki kaşık almadan bırakmak zorunda kalırdık. Yemekte nöbetçiler sopalarla vuruyorlardı. Tuvalete bazen gün boyu götürüyorlardı. Götürdüklerinde döverek götürüp getiriyorlardı. Çoğu zaman tuvaletimizi yapmadan çıkmak zorunda kalıyorduk.

İşkencede psikolojik işkenceye de önem veriyorlardı. Her akşam, bir saat kadar, bir ajitatör oradakilere ajite çekiyordu. Ajitenin hepsi Türklük üzerine idi. Ayrıca çözdükleri kişileri, herkesin yanında konuşuyorlardı. İşkence yaptıkları kişiyi diğerlerine çok yakın oturtuyorlardı. Dayak ve bağırma sesleri işitiliyordu.

Bütün bunları, işkencede direnenlerin psikolojikman morallerini bozmak, umutsuzluğa kapırtmak ve çözülmelerine yardımcı olmak için yapıyorlardı. Onun için orada moral çok önemlidir. Ne olursa olsun, morali çok yüksek tutmak lazımdır.

Ben işkencede olduğum zaman DDKD, Ala Rızgari ve Apoculukla suçlanan kişiler vardı. Ayrıca Troçkist dedikleri ve Çekoslovakya'nın ajanlığıyla suçlanan bir kişi vardı. Bu kişi 60 gün işkencede kalmıştı.

İŞKENCEDEN GÖZALTINA GELDİKTEN SONRA

Beni işkenceden gözaltına getirdiklerinde her tarafım mosmor ve ayakta kalacak halim kalmamıştı. Ayrıca askıya alındığımdan dolayı kollarım burnuşmuştu. Arkadaşların yardımıyla ya-

tağa oturtuldum. Vucudumun açılması için arkadaşlar vücuduma on gün masaj yaptılar. Artık mahkemeye çıkmayı bekliyordum. İşkencede bir şey söylemediğim için vicdanen çok rahattım. İşkenceden çıktıktan on beş gün sonra mahkeme için çağırıldım.

MAHKEMEDE HAKİM DE BANA KÜFÜRLERLE SALDIRDI

Mahkeme arabası Et Balık arabası gibi idi. Onun içinde dani elimizi kelepçelediler. Mahkemeye gittiğimde saat on civarındaydı. Arabadan indirilip nezarete koydular. Bir süre orada bekledim daha sonra bir er beni çağırdı ve alıp askeri savcılığa götürdü. Savcı kimlik tesbiti yaptıktan sonra soruşturma ifademi kabullenip kabullenmediğimi söyledi. Ben bana günlerce gözüm kapalı, akıl almaz işkenceler yaptığımı ve sonunda ne yazdıklarını bilmediğim, gözlerim kapalı olarak zorla yazılanları imzalattıklarımı söyledim. Savcı olumlu davrandı. Soruşturma ifadem okundu. İfade birbiriyle çelişiyordu. Kendilerine göre bazı şeyler yazmışlardı. Beni üç tane ayrı örgüt üyesi yapmışlardı. İfadeyi kabul edemeyeceğimi söyledim. Savcı ifademi aldı. İfademi söylediğim şekilde yazdı, bana okuttu ve imzaladım.

Savcılıktan çıktıktan sonra nöbetçi bir er beni sorgu hakimliğine götürdü. Hakimın kapısından içeri girer girmez hakimim küfürleriyle karşılaştım. Sömürgeci güçlerin uşağı olduğunu devrimcilere küfürler ederek belli ediyordu. İstifimi bozmadım ifademi aldı ve tutuklama kararı verdi .Tekrar gözaltına getirildim.

BİR ER "BEN SİZİ DÖVMEZSEM ONLAR BENİ DÖVERLER!"

Ertesi gün sabah Hapishaneye götü-

rüldüm. Hapishaneye sirdiğimde, ilkin kayıt yaptılar.Daha sonra bir Yüzbaşı geldi. Ne mal olduğu yüzünden okunuyordu. Hapishaneye üç kişi heraber götürülmüştük. Yüzbaşı bir iki volta attıktan sonra, erlere dönüp, bizim için "bunlar burava tatil yanmava mı gelmişler" dedi. Kayıt işlemleri bittikten sonra gardivana: "bunları al götür." dedi. Gardiyan bizi aldı, binanın dördüncü katına götürdü. Bir kenarda durdu eşyalarımızı aradı. Kemerlerimizi aldı. Diş macunu vardı onun içine dahi baktı. Sonra jopunu çıkardı,biraz düştü ve hic beklemediğim şu cümleler ağzından çıktı. "Ben insanlara işkence vappmak istemem ama, burava gelen herkesi dövüyorlar. Ben sizi dövmezsem onlar beni döverler." dedi. Hayretetmişim. "ellerinizi açın" dedi. Ellerimizi açtık. Ellerimize birer iop vurdu, ama vavaş vurdu. Oysa ilk gidenleri bol bol dövüdüktan sonra hücrelere götürüyorlardı. Demek biz iyisine denk gelmiştik. Daha sonra alıp hücreye götürdii.

HÜCRELERİN ALTI BOKLU SUYLA DOLUYDU

Hücrede 15 gün kaldım. Hücreye bir çavuş. bir de onbaşı bakıyordu İki si de sadist ve insanlara işkence etmekten zevk alıyorlardı. Hücreler çok küçük. ayrıca tuvalet de içinde olduğu için, çok kokuyordu. Su voktu. Hemen hemen her gün ellerimiz jolanırdı. İstiklal Marsı, Andımız, Ev Türk Gençliği'ni ezberlememizi söylediler. "Bunları ezberlemezseniz koşullara gidemezsiniz" dediler

Hücreler doluydu, 100'e yakın insan hücrelerde vardı.

Gece saat 2-3'de adam çıkarm işkence yapıyorlardı. Geceleri dahi yatmak durumunda değildik. Zaten betonda yatıyorduk! Jop sesleri ve bağırışmalar hic eksik olmuyordu ! Alt katlardaki hücrelerde, varya kadar boklu su vardı. Bazılarını çivil çıplak ederek o suyun içine atıyorlardı ve saatlerce bekletiyorlardı. Bazen yüzbaşı kendisi gelip bizzat işkence yapıyordu

"ÜŞÜYOR MUSUNUZ ? " SORUSUNA "EVET" DİYENLERİ JOP DARBELERİYLE ISITTIYORLARDI

Hic unutmam, bizim bitişimizdeki hücrede kövülüler vardı. O ara havalar da soğuktu. Yüzbaşı onları hücrelerinin kapısında durdu ve onlara hitaben "üşüyor musunuz? " dedi. Onlarda "üşüyoruz!" dediler. İğrenç Yüzbaşı "Onbaşı!" diye bağırıldı. Onbaşı koşarak geldi. "Bak Onbaşı bunlar üşüyorlar, çaresine bak!" Yüzbaşı gittikten sonra, Onbaşı jopu çıkardı, "demek üşüyorsunuz şimdi sizi ısıtırım" dedi ve başladı vurma-

ya. Jop sesleri bütün binayı sarsmıştı. Bütün bu iğrenç şevkler oradakilerin dirençlerini kırmak, düşüncüklerinden vaz geçirtmek için yapılyordu. 15 gün sonra, verilen marşları bize tek tek okuttular ve hücreden alıp koğuşlara dağıttılar. Hücreden çıkarırken hücre Onbasısı dalga geçerek, "Şimdi Hilton' dan şilton'a geçiyorsunuz" demisti..

Hücreden çıkartılanların hepsini bir salonda topladılar. İç güvenlik amiri Yüzbaşı geldi. Bir saat Türklük üzerine ajite çekti. Sonra bizi gardiyanlara beşer-altışar kişi olarak dağıttı. Gardiyanlar bizi alıp koğuşa götürdüler.

KOĞUŞTAKİLERİN YÜZÜ SAP SARIYDI

Gardiyan bizi koğuş kavısının yanında durdurdu. O da başladı ajite çekmeve. Kurallara uymamızı istevip. "aksi takdirde benim özel işkence yerim var Kimseve anlamam. Benim koğuşta adamların var Bir şev yaparsanız bana bildirirler. Gerisini siz düşünün. " dedikten sonra kanyı açarak koğuş sorumlusunu çağırıldı ve bizi ona teslim etti. İleri girdik, kapı tekrar kilitlendi. Sorumlu bize uyulması gereken kuralları söyledi. Koğuştakilerle tanıştık. Hepsinin uzun süredir burada oldukları yüzlerinden okunuyordu. Yüzleri sap sarı kesilmiş ve yorgun oldukları görünüyordu.

HAPİSHANEDE GÜNLÜK YAŞAM

Kalkış saati 06 idi. 6.30' a kadar temizlik, 07'de kahvaltı, 08'de yoklama ve 9'da da eğitime çıkılıyordu. 2 saat eğitim yapıyorduk. İki saat boyunca yürüyerek marş söyletiyorlardı. 12'de öğle yemeği, sonra tekrar bir saat eğitim ve boş zamanlarda verilen marşları ezberliyorduk. Akşam yemeği 18'de veriliyordu. 18-19 arası yoklama yapılyordu. Yat saati 21 idi. Ayrıca geceleri sıra ile koğuşun içinde nöbet tutuluyordu.

DIYARBAKIR 5 NOLU ASKERİ TUTUKEVİ KOSULLARI, NAZİ KAMPLARINI GÖLGEDE BIRAKIYORDU

Diyarbakır askeritutuKevinin koşulları savaş esirlerine uygulanan, koşulları seride bırakıyordu. Ben ... nolu koğuştaydım. Eğitimler, genellikle hep dayaklı geçiyordu. Bir taraftan marş sövlenerek eğitim yapılırken bir taraftan da gardiyanlar kendilerine öre bahaneler bularak bazı arkadaşları dövüyor ve yürüyüş kolu arkasında toplayarak sürürdüyörlerdi. Eğitim süresi boyunca hiç dinlenmek yoktu. Hep yüksek sesle marş söylemek, yürüyüş, her eğitimde tonluca sürünmek ve davak vardı.

Bir gün koğuş olarak toplu halde eğitimde idik. Ağustos sıcağı idi 1,5 saat kadar eğitim yapmıştık ki, aniden eğitim alanına ellerinde ağaç kalaslarla üç-dört gardiyan sırdı.

Koğuş gardiyanına işaret ederek, bizi durdurdular. Ondan sonra "vat sürün" emirleri yağmaya başladı. Belden yukarı çıplaktık. Elindeki kalaslarla rast gele vurmaya başladı. Vucudumuzdan kanlar akıyordu. Kanlı halimizle süründüğümüz için havalandırmama alanının her tarafı kan olmuştu.

DIYARBAKIR'IN AĞUSTOS SICAĞINDA "GÜNEŞE BAKIN VE KAFANIZI DÖNDERİN" EMRİ SAATLERCE SÜRDÜĞÜNDE YÜZLERCE TUTUKLU BAYILIYORDU

Dayaktan hızını alamayan kana samsı insanlar bu sefer hepimize nizamı çöküş yaptırıp güneşe doğru bakmamızı ve sürekli başımızı döndermeyi emrettiler. Hem dediklerini yapıyorduk, hem de bir taraftan sürekli joplanyorduk. Bu durum iki saat kadar sürdü. Arada bazı arkadaşlar bayılıp yığılıyorlardı. Bayılanların ayağından tutup çekerek bir kenara atarak iğrenç işkencelerine devam ediyorlardı. Belli bir süre sonra koğuşun yarısından fazlası bayılmışlardı.. Bu durum bu sıcaklığın altında 9'dan 15-2'ye kadar sürmüştü. Giderek tüm koğuşun bayılacağını gören işkenceciler bu duruma son verdiler.

ARDAŞLARIMIZDAN BİRİSİNİ MEYDANA ÇIKARIP "YÜZÜNE TÜKÜRÜN"DIYORLARDI

Eğitimde bu uygulamaların dışında çok onur kırıcı uygulamalara baş vuruyorlardı. Örneğin, septik çukuruna batırmalar, genellikle baş kısmını pis sulara batırıyorlardı. Bunun yanında bir arkadaşı çıkarıp, tüm koğuşun o arkadaşın yüzüne tükürmesi gibi onur kırıcı uygulamalara baş vuruluyordu. Bir gün eğitimde yat-kalk yapılyordu, aniden gardiyan yanıma gelip niye güllüyorsun? dedi, oysa gülmemiştım. Çünkü gülecek halde değıldim.

KAYNAR ÇAY DOLUSU SÜRAHİYİ, AVUÇLARIMIN İÇİNE TUTUŞTURARAK TAŞITILAR

Ben gülmediğimi söyledim: ama demek bana vurmaya kafasına koymuş olacak ki ısrarla güldüğümü söyledi ve başladı rastgele vurmaya.. Jop, yumruk, tekme vucudumun neresine rast gelirse.. Bir taraftan bana işkence ederken bir taraftan da arkadaşlara, "yat-sürün" yaptırıyor, yürütüyor marş söyletiyorlardı. Bu durum eğitim saati boyunca sürdü. Düşmüştüm kalkacak halim yoktu. Eğitim bitince beni koğuşa götürdüler. Aradan iki gün geçmişti ki

bir gün gardiyan beni dışarı götürdü. Aliminyum sürahilerde çay vardı. Bunları alıp koğuşa götürmemi söyledi. Sürahiler son derece sıcaktı. Ben, çok sıcaktır ve tutulamıyacağımı söyleyince jopla vurup "seni keyf için çağırmadım" dedi. Döve döve zorla elim sürahileri tutuşturdular. Tutar tutmaz elim olduğu gibi yandı. Buna rağmen kaynar çay dolu sürahiyeyi bırakmadım koğuşa götürdüm. Bıraktığımda sağ elimin içi olduğu gibi kabarmıştı. Arkadaşlar yanık merhemi sürüp sardılar. Bu yanığın geçmesi yaklaşık iki ay sürdü. Ve halen izi elimdedir. Orada yaşam hep böyle zor geçiyor, eğitimler koğuş içinde de yapılyordu. Yani hiç boş vakit yoktu.

BEŞ BUÇUK AY KALDIM, HİÇ BANYO YAPMADIM

Sular bazen akmyordu. Günlerce yazın sıcaklığında susuz kalyorduk. Beş buçuk ay kaldım. Hiç kimse banyo yapmadı. Yemekler çok az geliyordu. Koğuşa tüm gazete ve mecmuaları getiriyorlardı. Çoğu zaman gazete okumaya fırsat bulamıyorduk. Gazeteleri getirdikleri gibi ertesi gün toplayıp götürüyorlardı.

Görüşmeler bir başka azaptı. Her görüşmede muhakkak dayak yiyorduk. Çoğu zaman koğuştan görüş yerine süründürerek götürüp getiriyorlardı. Bazende marşla götürüp getiriyorlardı.

Görüşme sırasında tutuklumun yanında iki asker ayrıca görüşmeye gelenin yanında da iki asker duruyordu. Görüşme süresi iki dakikayı geçmiyordu.. Kürtçe konuşmak en büyük suçtu. Bazen halhatır bile sormadan görüşme bitiyordu.

ÇÖZÜLMEMEK İÇİN NE YAPMALI?

Bence insan her şeyden önce mümkün olduğu kadar yakanmamalı: Ama,, yakalandıktan sonra hele hele bir gizli örgüt veya parti ile suçlanıyorsa, çok dikkatli davranmak direnmek direncini ve inancını elden bırakmamalıdır. Bunları elden bırakan hemen herkes çözülmeye mahkumdur.. Onun için: Birincisi, bunları elden bırakmamak. İkincisi, işkencecilerin sorduğu sorulara kısa cevap vermeli, örgüt ve örgüt adamlarıyla ilgili hiç bir kelime söylememelidir. Çünkü ağzından kaçırıldığın her kelimedden kelime türetmek istiyorlar. Üçüncüsü, insan hiç bir zaman onların çektiği ajiteye kendisini kaptırmamalıdır. Onlar ajite çektiğinde, insan onlara teslim olmamak için ne yapacağını düşünmeli onları hiç dinlememeli, söyliyeni kulakardı etmelidir. Dördüncüsü, işkencecilerin savurdıkları tehditlere aldırmamalı, herşeyden önce... çıkarlarını kendi kişisel çıkarları önünde görmelidir.Çün-

F.ALMANYA'DAKİ İLTİCACILAR TOPUN AĞZINDA

12 Eylül askeri faşist darbesinin gerçekleştirilmesinden sonra, general-ler iyiden, haklıdan yana tüm kesimle-re kan kusturduğu ve kusturmaya de-vam ediyor. Kana susayan vampirler-den canlarını zor bela kurtarıp ülke-le-rinden geçici olarak ayrılmak zorun-da kalan binlerce anti-faşist, demok-rat, devrimci kişiler bazı Avrupa ülke-lerinde iltica taleplerinde bulundular. İltica taleplerinin en yoğun olduğu ül-kelerin başında F.Almanya gelmekte-dir. Bu ülkede bulunan ilticacıları ise ekonomik ve politik ilticacılar olarak da ayırmak gerekir.

F.Alman anayasasının 16.maddesi şöyle der: "ülkesinde politik takibata uğrayanlar iltica talebinde bulunurlar ve ülkede kalabilirler" Ama bu sözler kağıt üzerinde kalmaktan başka bir işe yaramıyor. Ve özellikle Türkiyeliler için uygulanmayan bir madde. Böylece Federal Alman makamlarının çeşitli ül-kelerden gelen ilticacılar karşı farklı tavırlar takındığı da apaçık ortaya çı-kıyor. Özellikle Sosyalist ülkelerden ge-len ilticacılar her türlü kolaylık sağla-nır ve iltica istemleri kabul edilirken, Türkiyeli ve Kürdistanlı ilticacıların ise istemleri değil kabul edilmek, aksine cuntaya teslim edilmeye kadar varıyor.

F.Almanya'da insanlıkla bağdaş-mayan politik ilticacılar karşı uygu-lanan uygulamalar özetle şöyle:

* Ağustos 1981 den geçerli olmak üzere iltica talebinde bulunanlar kamp-lara alınıyor. Burada tüm ilticacılar 5-6 kişilik odalarda ve toplu olarak yemek yiyorlar. Kamplarda bulunanlara ekono-mik yardım yapılmıyor. Dışarı çık-mak ise izne bağlı. Türkiye'deki yarı-açık cezaevlerini hiçe aratmıyor in-sana.

* 1981 Ağustos öncesi ilticacıların kaldıkları yerler ise kamplar kadar kö-tü olmasa da çoğunluğu heim (pansi-yon) denilen yerlerde barınıyorlar. Çok azı ise binbir güçlükte bulabildik-leri evlerde kalıyorlar.

* Kampların dışında kalan ilticacılar ayda sosyal yardım olarak 260 Alman Markı alıyor. F.Almanya'da yaşayan bir kişinin yaşantısını sürdürebilmesi için gerekli para miktarının 1000(bin) Mark olduğu gözününe alınrsa, buradaki ilticacıların yaşamak için nasıl bir savaşım verdikleri ortadadır.

* Bazı eyaletlerde de ilticacılar almış oldukları 260 DM yi sözde haket-mek için mezarlıklarda ve temizlik iş-

lerinde saat ücreti 1 (bir) DM karşı-lığında zorla çalıştırılıyorlar. Çalışmak istemeyenler ise aylık 260 DM'yi ala-mıyorlar. 20. yüzyılda modern köle-ler yaşıyor F.Almanya'da.

* Bazı eyaletlerde ise ilticacılar pa-ra yerine, bu para değerinde yalnız gı-da maddelerini satın almak için kart veriliyor. Yani bir ilticacı , bir mektup göndermek istiyorsa, bu mektubu göndermek para bile bulamaz.

* F.Almanya'daki Türkiyeli ve Kür-distanlı politik ilticacıların iltica istem-leri kabul edilmeyene kadar her hangi bir işte çalışmaları yasaklanmıştır.

* Politik ilticacıların ülke içinde ser-best dolaşmaları yasaklanmış olup izne tabi tutulmaktadır.

* Ayrıca devrimciler için oldukça sakıncalı ve önemli bir durum da Al-man makamlarının iltica dosyalarını Türkiye MİT'ine vermesi olayıdır. Bö-yüklükle MİT , devrimcilerin durumu hakkında bilgi sahibi olmakta ve bun-ların iade edilmesi için gerekli olanak-lara sahip olmaktadır.

F.Alman resmi makamlarının Türki-yeli ve Kürdistanlı politik ilticacılar karşı bu insanlık dışı ve uluslararası in-san haklarıyla bağdaşmayan tutumla-rındaki amaç açıkça ortadadır: Anti-faşistlerin kendilerinden ülkeyi terk etmek zorunda bırakılması. Bilindiği gibi F.Almanya'da toplam olarak Tür-kiyeli ve Kürdistanlı yaklaşık 2 milyon emekçi yaşıyor. Devrimci çalışma açı-sından böyle bir kitlenin kazanılması ortadayken tüm zorluklara rağmen F. Almanya'yı terk etmeyen ilerici, de-mokrat devrimci insanlar ise tek tek veya toplu olarak yakalanıp cuntaya teslim ediliyor. SPD döneminde 18, şimdiki KOHL hükümeti döneminde 6 ve geçtiğimiz Ağustos-83 ayı içinde 39 ilticacı olmak üzere toplam olarak 63 ilticacı şimdiye kadar Türkiye'ye teslim edilmiştir.Ayrıca basında yer a-lan haberlere göre de 1000 kadar ilti-cacı Türkiye'ye gönderilmek üzere göz-altında bulunuyor.

Bu olay üzerine Federal Mecliste Gröne ve SPD millet vekilleri tarafın dan çok sert eleştirilere uğrayan gerici CDU /CSU ve FDP koalisyon hüküme-tinin adalet bakanı bir açıklama yap-mak zorunda kalarak olayı örtbas et-meye ve gözaltında bulunanların da kendi istekleriyle Türkiye'ye dönmek istediklerini belirtiyordu. Elbetteki ge-rici hükümet ilticacıları geri gönderme-

de acemilik etmişti. Çünkü 39 kişiyi topluca göndermesi demokratik ka-muoyunun dikkatlerini çekmişti. Bun-dan sonra ise şimşekleri fazla üzerine çekmeden ve daha akıllıca, ilticacıları tek tek göndereceklerdi.

Özellikle Federal Çalışma Bakanı BLUM ve ardından içişleri bakanı Zim-mermann'ın geçtiğimiz aylarda Tür-kiye ziyaretinden sonra politik iltica-cıların teslim işlemlerinde bir hızlanma görüldü. Çünkü yapılan görüşmelerde faşist cuntanın içişleri bakanı Selahat-tin çetiner , "siyasi suçlu kalkanı arka-na sığınan caniler " bulunduğunu ve bu konuda Alman makamlarının iltica taleplerini yerine getirmemeleri gerektiğini Zimmermann'a ilettiğini belirt-i-yordu. Zaten Türkiye ile F.Almanya a-rasındaki yapılan anlaşmaya göre Tür-kiyeli işçilerin hakları satılıyor, 1986'dan itibaren Türkiyelilerin Avrupa'da serbest dolaşım hakkının F.Almanya i-çin geçerli olmamasına v.b. diğer taviz-lere karşılık, F.Almanya'nın Türkiyeli siyasi ilticacıları sınır dışı etmesi ve cuntaya teslim etmesi pazarlık konusu olmuştur. Son teslim olayları da bu an-laşmanın doğruluğunu

Türkiye'ye teslim edilen ilticacılar ise neler yapıyor? Bu kimseler Türki-ye'ye ayak basar basmaz ister politik ilticacı olsun, isterse de ekonomik ilticacı olsun işkenceye tabi tutulmak-tadırlar. İşkencelerde dayanamayıp iş-lemedikler halde suç yüklenenler ce-zaevlerine tıkılırken işkencelere daya-nanlar ise soluğu dışarda alabiliyorlar. Hatta Uluslararası Af Örgütü'nün tes-bitlerine göre ilticacılar için Diyarba-kır ve Tunceli'de özel kampların açıl-dığı ve burada özel işkenceler uy-landığı belirtiliyor. Önümüzdeki gün-lerde F.Almanya'daki Türkiyeli ve Kür-distanlı ilticacıları daha da zor günlerin beklediği açıkça ortadadır.

Tüm bu uygulamalar gösteriyor'ki faşist cuntanın en büyük destekleyici-lerinden biri de F.Alman hükümetidir. Bu tür gerici hükümetler emperyaliz-min Orta-Doğu'daki çıkarı açısından Türkiye'ye her geçen gün daha büyük destek sağlamakta ve insanların imha-sında büyük bir rol oynamaktadırlar. Yüzyıllardan beri demokrasileri ile övü-nen Batı Avrupa ülkeleri, anti demok-ratik uygulamalarını artırmaktadırlar. Bir gün bu sözde demokrasileri ile ya-ratıkları ölüm bataklığında onlar bo-ğulacaklardır.

PPKK MK'Sİ TOPLANTISI

SONUÇ BİLDİRİSİ

Emperyalizmin ve özellikle başını Reagan yönetiminin çektiği aşırı saldırgan , savaş yanlısı emperyalist çevrelerin uluslararası gerginliği artırmaya devam ettikleri bir yılın ilk yarısını geride bırakmış bulunuyoruz. Yılın geçirdiğimiz ilk yarısı boyunca emperyalist kapitalist sistemin ekonomik bunalmaları daha da arttı. Kar hırsı ve pazar kavgasından gelen çabalar, emperyalist tekeller arasındaki çelişkileri derinleştirdi. Bunların sömürü alanlarını terk etmeme ya da yitirdikleri alanları yeniden ele geçirme manevraları, dünya halklarına karşı, artan ölçüde kaba ve vahşi bir saldırganlığa dönüşüyor. ABD emperyalistleri, Orta ve Güney Amerika'da: örneğin El Salvador ve Şili de olduğu gibi, halkların iradesini hiçe sayarak başlarına zorla musallat olan gerici-faşist zorba rejimleri ayakta tutmak ya da Nikaragua'da olduğu gibi kaybettikleri egemenlik alanlarını ele geçirmek, meşru Nikaragua hükümetini devirerek kukla bir yönetimi iş başına geçirmek için en iğrenç yollara başvurmaktan çekinmiyorlar. Reagan yönetimi, Orta Amerika ülkelerine işgalci ordularını gönderiyor. Nikaragua'yı işgale hazırlanıyor. Bu, bölgede ve giderek dünyamızda savaşı kundaklama anlamına geliyor. Partimiz, Reagan yönetiminin Orta-Amerika halklarına karşı giriştiği bu düşmanca saldırı ve komploları lanetliyor, bağımsızlık ve özgürlükleri uğruna kahramanca direnen Latin Amerika halklarıyla dayanışma içinde olduğunu vurguluyor.

Diğer yandan uluslararası silah tekellerinin çıkarları doğrultusunda, emperyalizmin aşırı gerici, saldırgan çevreleri silahlanma yarışını, yeni nükleer silahların üretimini artırmaya devam ediyorlar. Sıcak savaşı kundaklayarak yumuşama sürecini baltalıyorlar. ABD'nin Reagan yönetimi ve batının gerici hükümetleri, Batı Avrupa ya yeni ABD füzelelerinin yerleştirilmesi çabalarından geri adım atmaya niyetli olmadıkları

rını, her davranışlarında açıkça gösteriyorlar. Yeni ABD füzelelerini Batı Avrupa'da da üslendirilmesi, askeri dengeyi emperyalizmden yana çevirecek, bu nedenle de silahlanma yarışına hız kazandırarak dünyamızı nükleer bir savaşla yüz yüze getirecek olan çok ciddi ve tehlikeli bir tutum, tüm insanlığın çıkarlarıyla açıktan açığa çelişen düşmanca bir girişimdir.

Başta Reagan yönetimi olmak üzere emperyalist güçler, Yakın ve Orta Doğu'da da çıkarlarını korumak, sömürü ve baskı yolunda yeni çıkar alanları elde etmek için bölge halklarına karşı düşmanca planları uygulama çabalarına devam ediyorlar. Geçtiğimiz yıl, İsrail Siyonizminin, Filistin ve Lübnan halklarına karşı giriştiği işgalci ve imhacı saldırıdan bu yana , ABD emperyalizmi , İsrail Siyonizmi ve bölgedeki gerici Arap güçleriyle birlikte Camp David ve Fahd planlarına bütün Arap ülkelerinin ve Filistin halkının boyun eğdirmek için her türlü baskı ve oyuna baş vuruyor. Filistin halkı ya bu planlara boyun eğmeye ya da parçalanmaya zorlanıyor. İsrail'le yapmaya zorlanan anlaşmayla Lübnan da emperyalist ve siyonist planlara dahil edilen bir ülke haline getirilmek isteniyor. Bu planlara ve bölgedeki gerici komplolara karşı duran Suriye, Libya ve Güney Yemen gibi ülkeler, açıktan açığa tehdit ediliyorlar

Partimiz, emperyalizmin, siyonizmin ve bölge gericiliğinin ortaklaşa yürüttükleri bu gerici, saldırgan ve komplocu planlara karşı başta Filistin halkı olmak üzere tüm ilerici, anti-emperyalist Arap ülke ve güçlerinin yanındadır. Onların mücadelelerini var gücüyle destekliyor. Partimiz, Ürdün'ün ele başlığında Filistin halkına , Camp David ve Fahd planları doğrultusunda boyun eğdirme çabalarına karşı olduğu gibi , emperyalist ve siyonist düşmana karşı Filistin halkının ve FKÖ' nün mücadelesinin zaafa uğratılmasının, düşmana yarayacağı gerçeğini vurgulamayı tarihsel bir görev sayıyor.

Emperyalizmin böl ve yönet politikasının ürünü olarak yaklaşık üç yıl önce Irak tarafından başlatılan Irak-İran savaşı bütün acımasız kan dökücülüğü ve tahripkarlığıyla sürüyor. Bu savaşın çıkarılmasında birinci derecede emperyalizmle işbirliği yolunu tutan bölgede açık gerici bir konum alan ve Irak ile Irak Kürdistanı'nda emekçi halk kesimleri üzerinde koyu bir sömürü ve baskı politikasını güden Saddam HÜSEYİN rejiminin sorumlu olduğu açık savaş bugüne kadar emperyalizmin, bölgeye yerleşme ve egemenliğini pekiştirme planlarından başka bir şeye yaramadı. İran ve Irak halklarının derin acıları artkça artıyor. Onyıllar boyunca verilen emekler sonucu yaratılan maddi ve kültürel değerler kayıp olup gidiyor. Özellikle son günlerde İran yönetiminin, ordularını Irak Kürdistanı'na sokarak kızıştırdığı savaştan bir kez daha anlaşılıyor ki o da savaşı sürdürmekten ve alevlendirmekten yanadır. İran yönetimi savaşın sürdürülmesinden ülke içindeki anti-demokratik insan hak ve özgürlüklerini hiçe sayan ve özgürlükçü demokrasi güçlerine amancızca saldırıya geçen politikasını hayata geçirmede, şovenizmi körüklemeye, acı ve yoksulluklar içinde bulunan halkın dikkatini ekonomik sorunlardan çekmede ve emperyalizmle ilişkilerini geliştirmede bir araç olarak yararlanıyor. Partimiz, her iki ülkenin halklarına aykırı olan ve Ortadoğu halkları için de tehlike olan bu savaşın derhal durdurulmasından yanadır. Partimiz, Irak askerlerinin İran topraklarında sürdürdüğü savaşı işgalci ve imhacı bir savaş olarak değerlendirdiği gibi, bugün İran askerlerinin Irak Kürdistanına girmesini ve Kürdistan halkının topraklarında bu savaşı sürdürmesini de işgalci bir tutum olarak değerlendiriyor. Buna derhal son vermesini istiyor.

Irak'taki gerici sömürgeci Saddam rejiminin halk düşmanı yüzü tamamıyla açığa çıkmıştır. Kürt, Arap ve çeşitli ulusal azınlıklardan emekçi halklar rejime karşı açık bir mücadele içindedirler. Irak Kürdistanı'nda güçlü bir silahlı

mücadele giderek geliyor. Bu, son derece sevindirici ve bölgedeki tüm halkların mücadelelerine katkıda bulunan bir olaydır. Öte yandan üzüntüyle gözlemliyoruz ki Irak ve Kürdistan'da ki ki muhalefet güçleri bir türlü aralarında birleşemiyorlar. Hatta yıllardır Kürdistan'daki hareketler arasında sürmekte olan çarpışmalar devam ettiriliyor. Partimiz, Irak'taki muhalefet güçlerinin parçalanmışlığının ve süren çatışmaların tamamıyla düşmana yaradığı yolundaki inancını tekrarlayarak, bir kez daha, tüm bu güçlere, aralarındaki çatışmalara son vererek düşmana karşı güçlerini birleştirmesi çağrısına bulunur. Aynı şekilde partimiz, uzun süredir Irak KDP ile İran KDP arasında süren çatışmalara son verilip Irak KDP'sini bütün peşmergelerini İran Kürdistanı'ndan çekerek silahlarını Saddam rejimine çevirmesini zorunluluğuna olan inancını bir kez daha duyurmayı tarihsel bir görev sayıyor.

Partimiz, İran Kürdistanı'nda Kürt halkının ulusal demokratik haklarına kavuşmak için yıllardır sürdürdüğü silahlı mücadeleyi destekliyor. Bu mücadelenin daha da etkin ve sonuç alıcı bir konuma gelebilmesi için İran ve İran Kürdistanı'ndaki tüm ilerici, anti-emperyalist demokrasi ve özgürlük yanlı güçlerin ortak bir mücadele etrafında birleşmeleri gerektiğine inanıyor. İran'daki dinsel yönetim ordu ve pasdarlarını derhal İran Kürdistanı'ndan çekmeli, halk kesimlerine, demokrasi ve özgürlük yanlı güçlere, TUDEH yönetici ve üyelerine karşı giriştiği baskı, yıldırma ve imha politikasına derhal son verilmelidir.

Bu arada faşist generallerin yönetimindeki Türkiye'de ABD emperyalizminin ve NATO güçlerinin bölgemize yönelik saldırı planları içinde doğrudan doğruya rol alıyor. Sovyetler Birliği'ne ve bölge ülkelerine karşı NATO'nun ileri bir karakolu olma yönünde her türlü adımı atıyor. Türkiye ve Kürdistan topraklarını, her gün artan ölçüde ABD ve NATO'nun askeri üslerine, "Çevik Kuvvetler" e ve nükleer füzelere açıyor. Geçtiğimiz aylarda Türk Ordusu, bütün dünyanın gözleri önünde Irak Kürdistanı'nı işgale yeltendi. Aynı dönemlerde ABD'den aldığı onayla Kıbrıs'ın işgal altında bulundurduğu topraklarını ilhak çabalarına girişti. Son günlerde İran-İrak savaşının tekrar kızışması karşısında Türkiye yeniden Irak-Türkiye sınırında askeri yığınak yapıyor. Saddam rejiminin tehlikeye girmesi karşısında Irak'taki petrol bölgelerini işgal etmeye hazırlanıyor. Görünüşte, Filistin halkından yana olduğu demagojisini

yaymasına rağmen alttan alta Filistin ve diğer ilerici Arap ülke ve güçlerine karşı ABD ve İsrail tarafından hazırlanan düşmanca planlara katılıyor, bu ülke ve güçleri tehdit ediyor.

Sömürgeci askeri faşist diktatörlük, içte de yaklaşık üç yıldır Türkiye ve Kürdistan halkları üzerindeki sömürü, baskı ve terör politikasını artırarak sürdürüyor. Emperyalizmle işbirliği içindeki en gerici tekellerin çıkarları doğrultusunda uygulanan ekonomik politika, bir avuç tekel grubunun kârlarına kâr katarken işsizlik, hayat pahalılığı, yoksulluk artıkça artıyor. Bir avuç tekelci grubunun ülke ekonomisinin bütün sektörlerini kendi denetimleri altına alma ve üretim sürecini tamamiyle yönlendirme çabaları, yalnız işçi sınıfının, köylülerin, burjuvazinin küçük ve orta katmanlarının hoşnutsuzluk ve muhalefeti artırmakla kalmıyor, burjuvazinin diğer kesimleriyle tekel arasında ve bizzat tekellerin kendi içindeki rekabetini arttırıyor. Sermayenin yoğunlaşarak bir avuç tekelin elinde birikmesi, binlerce sanayi girişiminin iflas etmesinin ya da el değiştiğini getiriyor. Tüm bunlar, faşist cuntanın arkasındaki desteği daraltarak, onun yahtlanma sürecini hızlandırıyor ve cuntaya karşı en geniş toplum kesimlerini mücadeleye çekmenin olanaklarını arttırıyor.

Salt emir-komuta zinciri ile oluşan ordu hiyerarşisine dayanarak faşist diktatörlüğü uzun süre yaşatamayacağını gören generaller, son zamanlarda "demokrasiye dönüş" demagojisi ile iktidarı sivil faşist bir yönetime dönüştürmenin ve göstermelik kukla bir parlamentoyla kılıflandırmanın hazırlıklarını yapıyorlar. Bu amaçla siyasi partiler ve seçim kanunları adı altında bir takım kanunlar çıkartıldı. Generaller kendilerine bağlı iki tane de parti kurdular. Cunta kendi kurdukları partilerin dışında, kurulan bazı burjuva partilere bile tahammül göstermeyerek, kimilerini kapatma yoluna gidiyor, kimilerine de açıktan açığa saldırıyor. Onları hain ve düşman ilan ediyor.

Her türlü demokratik ve özgür ortamdaki yoksun ve sadece büyük burjuva partilerinin kurulma olanağı bulunduğu koşullar da bile son bir-iki ay içinde Türkiye'de baş gösteren bazı siyasi faaliyetler açıkça gösteriyor ki cunta demokrasiye geçmekten yana değil ve asıl olarak "anayasa referandumu"nda olduğu gibi, önümüzdeki kasım ayında seçim adıyla dayatılacak oylamada faşist iktidarın devlet partisini seçtirme çabasında. Bu yolda generallerin elebaşı Kenan Evren bir yan-

dan kent kent dolaşarak faşist demagoji ile kitleleri faşist partiye kazanmaya çalışırken öbür yandan da diğer partilere oy verilmemesi yönünde açıktan açığa halkı tehdit ediyor. Faşist generallerin niyet ve çabaları ortada: Ya demagoji ve zor yoluyla partilerini iktidara getirecek kukla bir parlamento oluşturacaklar ya da bunu başaramazlarsa, seçimleri iptal ederek kurulan partileri kapatma yoluna gidecek ve askeri faşist egemenliklerini sürdürecekler.

Bugün cuntanın doğrudan talimatını almadan kurulan burjuva partilerinin onun bu yöndeki çabalarını boşa çıkarmaları beklenemez. Onlar halklarımızın başından faşizm belasını atıp demokrasiye geçme yolunda herhangi bir güvence bile olamazlar. Çünkü kendilerini cuntanın dayattığı zorbalık kurallarıyla sınırlayarak, bu kurallara meşruiyet kazandırmayı esas almışlardır.

Faşist cuntayı alaşağı edecek, özgür ve demokratik bir siyasal düzene geçiş olanaklarını yaratacak olan esas güç Türkiye ve Kürdistan halkları ve onların örgütlü güçleridir. Halklarımız, "demokrasiye dönüş" yaygaraları altında cuntanın yürüttüğü siyasi faaliyetlerin ve oynanan seçim komedyasının, sahtekarlıktan ve ikiyüzlülüğünden öte bir şey olmadığını açıkça görüyor. Seçimlerin kendisine hiçbir şey getiremeyeceğini, aksine üç yıl boyunca sürdürülen sömürü, baskı ve terörün ömrünü uzatmayı amaçladığını biliyor. Cunta da bu gerçeğin farkında olduğu için "seçim dönemi"ni sakın atlatmak, toplumda politik nabzın yükselmesinin ve bu yöne duyarlılığın artmasının önüne geçmek için yasak üzerine yasak koyuyor, tehdit üzerine tehdit savuruyor.

Ama cunta ne kadar önlem almaya kalkışırsa kalkışsın toplumun tüm nabzını elinde tutma olanağından yoksundur. İster istemez, emekçi halkın dikkatleri seçim olayına çekilecek, toplumda şu ya da bu ölçüde hareketlilik kıpırdamalar artacak. Burjuva kesimler arasındaki çelişkiler siyasal arenadaki iktidar kavgası olarak su yüzüne vura-caktır.

Bu gerçeğin bilincinde olan Partimiz, önümüzdeki dönemde, "seçim olayı" karşısında kayıtsız kalmamayı, mümkün olan en aktif tutumu almayı zorunlu bir görev sayıyor. Cuntanın dayattığı "seçimler" karşısında Parti-

mizin ve bu arada diğer tüm devrimci-demokratik ve anti-faşist güçlerin görevi, onun "demokrasiye dönüş" demagogjisini boşa çıkarmak, yapılan gerçekte göstermelik kukla parlamento sivil-faşist bir yönetime geçmek olduğunu hem içerde hem de uluslararası kamuoyunda teşhir etmek ve "seçimler" dolayısıyla halkın cuntaya karşı muhalefetini artırmak, ona karşı olan çelişkileri derinleştirerek mümkün olduğunca yalıtılmaktır. Cuntayı yalıtılma ve sendeletme yolunda atılan her adım, çabalarını boşa çıkarma yolundaki her girişim, onun yıkılış sürecini daha da hızlandıracaktır.

Partimiz, önümüzdeki dönemde seçimlere karşı tutumda, cuntanın "demokrasicilik oyunu"nu boşa çıkarmada Türkiye ve Kürdistan'ın tüm devrimci-demokratik ve anti-faşist güçlerini birleştirmeye ve ortak tutum alarak birlikte eyleme geçmeye çağırır. Güçlerimizi birleştirerek cuntaya karşı sürdüreceğimiz mücadele, bugün ayrı ayrı sürdürdüğümüz mücadeleden bin kat daha güçlü bir etkinlik sağlayacak ve o oranda cuntanın ömrünü kısaltacaktır.

YIKILSIN ASKERİ FAŞİST CUNTA!

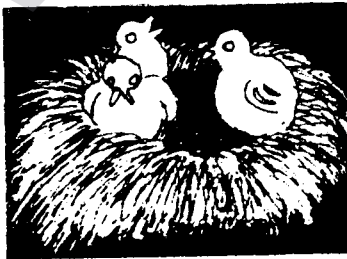
YAŞASIN CUNTAYA KARŞI TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN'LI TÜM ANTI FAŞİST GÜÇLERİN ORTAK MÜCADELESİ!

Ağustos 1983

**P P K K
KÜRDİSTAN ÖNCÜ İŞÇİ PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ**

HÊLİN
Kovara zarokan
hejmar 3,4,5 derket.

Hûn dıkarın jı navnişana me
peyda bıkın.

TUTUKLULAR İLE DAYANIŞMA KAMPANYASI BAŞARILI ÖLDÜ

Faşist cuntanın barbarlıklarına karşı cezaevlerinde başlayan direniş dalgası uluslararası boyutlarda yankılandı. Bir önceki sayımızda da belirttiğimiz gibi, en ağır sansür koşullarına rağmen direnişin gerek Türkiye ve Kürdistan halklarına gerekse de dünya kamuoyuna duyurulması engellenemedi. Türkiye ve Kürdistan'daki politik tutukluların bu şanlı direnişi ile dayanışma anlamında çeşitli Avrupa ülkelerinde, yapılan açlık grevleri ve diğer eylem biçimleri, gerek katılımların yüksekliği gerekse de uluslararası kamuoyu üzerinde yaptığı etki ve dolayısıyla sağladığı büyük destek açısından bugüne dek yapılan eylemlerden daha ileri boyutlardaydı. Bu son açlık grevlerinin taşıdığı başka bir önemli özellik de yurtdışındaki mücadelenin yurtiçi mücadele ile birleştirilmesinin pratikteki doğruluğu ve zorunluluğunun bir kez daha kanıtlanması olayıdır. Faşist cuntanın kaçınılmaz sonucunu, gerek Türkiye'de gerekse de Kürdistan'da da cuntaya karşı olan güçlerin mücadele birliği belirleyecektir. Bu son eylemlerde de bir kez daha görüldü ki, yurtdışındaki en ufak bir kıpırdanış uluslararası dayanışmayı büyük boyutlarda etkilemektedir.

Ayrıca bu eylemlerin, anti faşistlerin mücadelebirliğine giderek bubirliğin cephe düzeyinde bir örgüte kavuşturulması yolundaki çabalara olumlu katkıları olmuştur. Çünkü, nesnel olarak cuntaya karşı olan, ama bugüne dek birlikte tekil eylemlerde bile buhnamayan çeşitli siyasi görüşlere sahip örgütler ya da kişiler, bu eylemde, cuntaya karşı mücadelede birlikte davranabileceklerini, anti faşist mücadelede işbirliği yapabileceklerini pratikte kanıtladılar.

Bazı Avrupa ülkelerinde, özellikle Federal Almanya'nın bazı yörelerinde

(örneğin Bonn'da), bazı grupların sektör, yararçı, grupçu davranışları, bu davranışlarının uluslararası kamuoyu üzerinde yarattığı olumsuz etkileri de bir kez daha gözlemledik. Fakat, halklarımızın mücadelesini küçük burjuva kapislerine alet etmeye çalışan ve yangından mal kaçırma mantığı ile davranıp en haklı talepler uğruna konulan eylemleri grupsal çıkarlarına kanalize etmeye çalışan gruplara gerek halklarımız, gerekse de onların örgütlü güçleri gerekli dersler vereceklerdir. Bu tür anlayışların etkisizleştirilmesi, halkımızın örgütlü güçlerini kendi aralarındaki şekilli ilişkilerine bağlıdır. Bu yararçı anlayışların, tüm Avrupa ülkelerini kapsayan bu eylemde, çok sınırlı ve yöresel bir etkinlik kalmaları da halklarımızın mücadele birliğinin geleceği açısından sevindiricidir.

Bu tür olumsuzluklara karşın, gerek yurt içinde gerekse de yurt dışında konulan açlık grevleri ve diğer eylem biçimleri amacına ulaşmıştır. Cuntanın barbarlıkları uluslararası düzeyde etkin bir biçimde teşhir edildi. Çeşitli ülkelerde onbinlerce insanın imzaladığı protesto mektupları faşist cuntanın su ratına vuruldu. Birçok ülkede örneğin, Almanya, Fransa, İsveç, Yunanistan, İngiltere, Danimarka, Hollanda, Belçika... v.b. ülkelerde çeşitli partilerin, sendikaların ve diğer demokratik kuruluşların yetkili kurulları ya da diğer temsilcileri, bazı devlet yetkilileri, milletvekilleri, aydınlar, din adamları, bilim adamları, uluslararası hukuk kuruluşları ve basın yayın kuruluşları; cuntaya protestolar gönderdiler, eylemlerin desteklenmesi için kamuoyuna çağrılar yaptılar, eylemi yürüten komitelere dayanışma mesajları gönderdiler. Bazıları da bizzat açlık grevine katılarak eylemleri desteklediler. Bu açlık grevleri kampanyasının, cuntanın de-

mokrasicilik oyununun iplerini daha belirgin bir biçimde dünya kamuoyu önüne sermede büyük katkıları oldu.

Cuntanın zindanlarında başlatılan grevle ilgili gelişmeleri bir önceki sayımızda belirttiğimiz için bu sayıda tekrarlamayacağız. Yalnız geçen sayımızda yer veremediğimiz yurt dışındaki bazı gelişmeleri bu sayımızda sizlere sunmayı yararlı görüyoruz.

DANİMARKA

Türkiye Danimarka Dayanışma Komitesi, Türkiye İşçiler Birliği, KKDK-Federasyon, İşçi Gerçeği, Serxwebun taraftarları, KKDK Danimarka Komitesi, Emegün Birliği ve Danimarka Kültür ve Dayanışma Derneği temsilcilerinden oluşan komite, "Türkiye'de açlık grevindeki siyasi tutuklularla dayanışma kampanyası"nı bir basın açıklaması ile başlattı.

6 Ağustos günü Türk Konsolosluk önünde yapılan protesto gösterilerinde faşist cuntanın barbarlıkları anlatıldı ve bir idam sehpa yakıldı. Bu gösteriler sırasında Sol Sosyalistler Partisi (VS) ve Sosyalist Halk Partisi (SF) adına birer temsilci, cuntanın başı Evren'e iletilmek üzere birer protesto mektubunu konsoloslukta bıraktılar. Aynı gün 20 kişilik bir grup açlık grevine başladı.

Bu eylemi ortaklaşa düzenleyen örgüt temsilcileri, basına ortak bir açıklama yaptılar. Dergimize de gönderilen bu açıklama :

"Türk ve Kürt halkını işkence ve zulüm altında yaşatan faşist cuntanın baskıları geçtiğimiz günlerde yeni bozuntular aldı."

"Türkiye'nin dört bir yanında ortaçağ yöntemleri kullanılarak zindanlarda tutulan yüzbine yakın ilerici ve yurtseverin yaşamları tehlikededir." şeklindeki cümlelerle başlıyor. Türkiye ve Kürdistan'da cuntanın zindanlarındaki politik tutuklulara karşı uygulanan faşist yöntemler, bu barbar uygulamalara karşın tutukluların yiğit direnişleri, bu direnişlere karşı cuntanın iğrenç tavrı, tutuklu ailelerin dayanışma eylemlerinin anlatılması ile devam eden açıklama, Danimarka demokratik kamuoyuna ve ilerici örgütlere yapılan şu çağrı ile son buluyordu:

"Danimarka demokratik kamuoyunu, Türkiye'deki faşist cuntanın işkence ve zulmüne karşı olan tüm insanları, ölümle pençelesen ama direnen politik tutuklularla dayanışmaya çağırıyoruz.."

"Biz Türkiye cuntasına yapılan her türlü ekonomik yardımların durdurulmasını ve ilişkilerin kesilmesini istiyoruz.

Danimarka Hükümetini daha önce insan hakları komisyonunda Türkiye'deki

deki faşist cunta aleyhine açtığı davanın kararlı izleyicisi olmaya çağırıyoruz.

Biz, Danimarka demokratik kamuoyundan, demokratik örgütlerden güçlü bir protesto sesi bekliyoruz. Oluşturulacak bir komisyon bizzat yerinde bir araştırma yapıp bu insanlık dışı uygulamaların açığa çıkmasına yardım etmelidir."

DANİMARKA'DA DAYANIŞMA KAMPANYASI BÜYÜK İLGI GÖRDÜ

Dört gün süren açlık grevi basından, kamuoyundan, çeşitli partilerden, sendikalardan ve diğer demokratik örgütlerden büyük ilgi gördü.

Halk bu eylemi, imza kampanyasına katılarak maddi bağışta bulunarak, bizzat grev yerine gelip dayanışma mesajlarını ileterek destekledi. Başta DKP (Danimarka Komünist Partisi), VS (Sol Sosyalistler Partisi), SF (Sosyalist Halk Partisi) ve Danimarka Komünist Gençlik Örgütü temsilcileri olmak üzere Danimarka demokrasi güçleri bizzat eylem alanına gelerek dayanışma mesajlarını ilettiler.

Danimarka'nın ilerici sendikaları da faşist cuntanın uyguladığı baskı yöntemlerini protesto eden bir yazıyı cuntaya gönderdiler.

DANİMARKALI İKİ MİLLETVEKİLİNİN EVREN'E MEKTUBU

VS (Sol Sosyalistler Partisi) adına milletvekili Anne Grete Holmsgord, SF (Sosyalist Halk Partisi) adına da milletvekili Holger K. Nielsen, Evren'e gön-

derdikleri mektupta:

"Biz parlamentoda grubu bulunan ve aşağıda imzaları olan parlamenterler, bugün Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki cezaevlerinde politik tutuklular üzerinde sürdürülen, onları yok etmeye yönelik insanlık dışı her türlü uygulamaya karşı demokrat olmanın bize yüklediği görev bilinciyle bu mektubu kaleme alıyoruz." şeklinde, mektubu yazma nedenlerini belirten görüşlerden sonra, cuntanın cezaevlerindeki baskılarını, bu baskılara karşı direnen tutukluların durumlarını, tutuklu aileleri üzerindeki baskıları, açlık grevinde iki kişinin öldüğünü otuz kişinin komalık edildiğini daha önce de dört Kürt yurtseverinin Diyarbakır'da ölüm orucunda öldüğünü bildiklerini belirttiler, mektup şöyle devam ediyor;

"Politik tutukluların insanca taleplerinin yerine getirilmemesi halinde direnişin toplu ölümlere varacağından duyduğumuz kaygıyı belirtmek isteriz. Politik tutuklular ve aileleri üzerinde sürdürülen bu insanlık dışı baskılar, geçeceğinizi iddia ettiğiniz "demokrasi" hakkında varolan kuşkularımızı daha da derinleştirmiştir." Bu görüşlerden sonra mektup şu taleplerle son buluyor:

"Biz, Türkiye'nin altına imza attığı "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" ve tüm uluslararası sözleşmelere yönetimimizin saygılı olmasını istiyoruz.

"Buna bağlı olarak politik tutuklulara:

"Savunma hakkının tanınmasını; avukatları ve aileleri ile serbest görüşme sağlanmasını, ölüm orucundaki tutukluların isteklerinin yerine getirilmesini,

TESTREJKE
3 DAG

Danimarka'daki açlık grevi'nden bir görüntü

aileleri üzerindeki baskıların kaldırılmasını talep ediyoruz."

İSVEÇ

Türkiye ve Kürdistan demokratik güçlerinin ortaklaşa düzenledikleri açlık grevi 5 Ağustos'da başladı. 10'u bayan olmak üzere Stockholm'da 64, Uppsala'da da 12 kişi katıldı. Eylem başarılı bir gelişme süreci izleyerek sonuçlandı.

Eylem sırasında cuntayı protesto mektupları imzaya açıldı. Bu mektupları binlerce İsveçli ve İsveç'te oturan çeşitli ülkelerden insanlar imzaladı. Uluslararası Af Örgütü İsveç Seksiyonu yayınladığı bir bildiri ile tüm örgütleri bu eylemi desteklemeye ve cuntayı protestoya çağırdı. İsveç Metal-iş Sendikası Uluslararası İlişkiler Sekreteri eylem alanına gelerek dayanışma mesajı ilettiler. Gazeteler ve İsveç Televizyonu eyleme geniş yer verdiler. 'Eylemi Yürütme Komitesi' bir program çerçevesinde İsveç Dışişler Bakanı, Parti temsilcileri, sendika ve diğer demokratik örgütlerin temsilcileriyle görüşmeler yaptı. Bu görüşmeler, zindanlarda cunta barbarlıkları, Türkiye ve Kürdistan'daki faşist baskılar ve grevde ileri sürülen talepler anlatılarak cuntaya karşı mücadelede dayanışmaları istendi.

İsveç Göçmenler Bakanı Anita Gradin ve VPK MK de Açlık Grevi Komitesi'ne birer mesaj gönderdiler. Anita Gradin mesajında, grevin haklı olduğunu vurgulayarak grevi desteklediğini şu sözlerle belirtiyor;

"...Türkiye'de demokrasi ve insan hakları için savaşım veren ilerici ve demokrat güçlere destek ve selamlarımı sunarım."

VPK-MK ise;

"Türk Askeri Cuntası, cezaevine konan, işkence edilen ve öldürülen siyasi direnişçilere ve Kürtlere karşı insanlık dışı metodlar uygulamaktadır. Bu Avrupa haritasında bir lekedir." gibi görüşlere yer verdiği mesajında, açlık grevini yürekten desteklediğini belirterek;

"... Avrupa hükümetleri Türk Askeri Cuntasına baskıyı yoğunlaştırmalı; baskı, idam ve işkenceleri protesto etmelidir." şeklindeki görüşlere de yer veriliyor.

VPK milletvekili Oswald Söderqvist de Uppsala'da açlık grevine oturarak eylemi destekledi.

AÇLIK GREVİ YÜRÜTME KOMİTESİNİN SONUC BİLDİRİSİ

Açlık Grevi Yürütme Komitesi, grevin son günü İsveç halkına bir bildiri yayımladı. Bu bildiri aynen yayımlıyoruz:

İsveç Halkına!

Stockholm'da 8 gün süren ve 64 kişinin katıldığı, Uppsala'da 4 gün süren ve 12 kişinin katıldığı açlık grevleri bugün sona eriyor.

Batı Avrupa ülkelerinde yüzlerce insanın katıldığı açlık grevleri; faşist Türk cuntasının cezaevlerindeki baskı, işkence ve katliamlarını protesto etmek; Türkiye ve Kürdistan'da 6000 siyasi tükulunun başlattığı eylemi desteklemek ve Avrupa demokratik kamuoyunun desteğini almak için kondu.

Avrupa'da da birçok hükümet, parti, sendika ve demokratik örgütler Türk Hükümetini protesto ettiler; politik tutukluların eylemlerinin desteklenmesini istediler. Uluslararası Af Örgütü,

durumu yakından incelemek için, Türkiye'ye bir delegasyon gönderdi.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı örgütlerin bu açlık grevi, İsveç halkının sempatisini ve büyük desteğini sağladı.

Ayrıca bizler, İsveç kamuoyu önünde bizlere desteklerini sunan örgüt ve kişilere teşekkür etmek istiyoruz. Göçmenler Bakanı Anita Gradin'e, VPK-MK'sine LO 'ya, Metal işçileri sendikasına, KPS'e, KPML(r)'e, Filistin Bağımsızlığı için Halk Cephesi'ne, Filistin Komünist Partisi'ne, Demokratik Filistin Komitesi'ne, 4 Şili İlerici Gençlik örgütlerine, İran Halk Fedaileri sempatanlarına, Kürt yazarı Cigerxun'a ve Halk Oyunları tiyatro grubuna teşekkür ederiz. 12-8-1983

PPKK İSVEÇ ÖRGÜTÜNÜN MESAJI

PPKK (Kürdistan Öncü İşçi Partisi) İsveç örgütü grevin başarı ile sonuçlanması nedeniyle, Komite'ye ve greve katılanlara bir mesaj gönderdi. Bu mesajı da aynen yayımlıyoruz:

Açlık grevi yürütme Komitesine, Açlık grevine katılan Türkiye'li ve Kürdistan'lı tüm militan yoldaşlara.

* Türkiye ve Kürdistan'da, faşist cuntanın zindanlardaki barbarlıklarına karşı direnen tüm ilerici, yurtsever politik tutuklularla gösterdiğimiz bu militanca dayanışmayı, Partimiz coşku ile selamlar.

İsveç'teki Türkiyeli ve Kürdistanlı tüm ilerici yurtsever ve devrimci örgüt kuruluş ve kişilerin bir araya gelip ortaklaşa düzenledikleri bu militanca dayanışma eylemine, Partimiz, büyük bir değer vermektedir.

Partimiz, bu eylemin, yani halklarımızın sabırsızlıkla beklediği ve aynı zamanda yaşamsal bir önem taşıyan bu dayanışmanın geçici olmaması için elinden gelen tüm çabaları sarf edecektir.

Biz güçlerimizi birleştirdiğimiz zaman bu faşist diktatörlüğü alaşağı etmek hiçte güç olmayacaktır.

Partimiz, bu eylemde militanca kararlılık gösteren greve katılan tüm yoldaşların eylemi başarı ile örgütleyip sonuçlandırarak Açlık Grevi Yürütme Komitesi'ni ve diğer tüm görevlileri enternasyonal dayanışmalarını esirgemeyen tüm örgüt ve kişileri içten kutlar, yoladaşa selamlarımızı iletiriz.

— Yıkılın Askeri Faşist Cunta!
— Yaşasın Cuntaya Karşı Türkiye ve Kürdistanlı Anti-faşist güçlerin ortak Mücadelesi!
— Yaşasın Enternasyonalist Dayanışma!

12-8-1983

PPKK İsveç Örgütü

Uppsala'daki (İsveç) açlık grevinde VPK parlamenterisi Oswald Söderqvist grevciler arasında.

BONN'DAKI AÇLIK GREVİ ÜZERİNE

Bilindiği gibi geride bıraktığımız Temmuz ayında başta Metris olmak üzere, Türkiye'nin birçok cezaevinde daha sonra da Erzurum'da siyasi tutuklular açlık grevine başladılar. Faşizmin zindanlarında çok ağır baskı koşulları altında başlatılan bu eylemler öz olarak anti-faşist devrimci eylemlerdi ve haklı talepler içermekteydi. Eylemlerin başarısına katkı, geniş bir kamuoyunda desteğin sağlanması; cezaevi dışındaki bu arada daha çok da geniş manevra alanlarına sahip olmaları bakımından- yurt dışındaki devrimci-demokratik güçlere önemli görevler yükletiyordu.

Yurt dışında güçlü bir dayanışmanın sağlanması için, böylesi önemli bir durum karşısında, her türlü grupsal çıkarlardan arınmış ciddi bir birliklilik gerekiyordu. Böyle bir birlik -noktasal ve geçici de olsa- çalışmalarıyla, yaratacağı kamuoyuyla gerçekten cezaevi eylemlerine büyük bir güç sağlayabilecekti.

Ancak yapılması gereken, ortak hareket etme olanaklarını zorlamaya yönelik, çabaları geliştirmek iken, grupsal çıkarlar ön plana çıktı ve hemen hemen bir çok grup eylemleri açıkça sömürme, eylemleri buradaki çalışmalar için bir araç konumuna getirme yolunu tuttu. Bu da uygulamada dağınlık ve faydacılık gibi yanlış ve tehlikeli çabaların gelişmesine neden oldu.

Açıkça belirtelim ki, bu olumsuzlukların kaynağını, bu güne dek Türkiye ve Kürdistan ile ilgili hiç bir çalışmada görülmeyen H.K.(Halkın Kurtuluşu), birlik konularında hep olumsuz davranan Partizan ve nedenini anlatmakta biraz da güçlük (!) çektiğimiz Av. Dev-Genç'in tutum ve davranışları teşkil etti.

Herşeyden önce, HK tarafından çok bağlayıcı olmamakla birlikte diğerlerini bağlayan 12 Eylül ile ilgili çalışmalarını yürüten ve "kalıcı güç ve eylem birliği" ni de gündeminde bulunduran bir "platform" olmasına karşın, sözkonusu gruplar; Kawa, Türkiye ile hiç bir ilgisi kalmamış ve Almanya'daki bir maocu gruba iltihak etmiş DHB, Proleter dayanışma, Dev-Kur gibi grupları da yanlarına alarak platform dışı hareket ettiler. Kendi aralarında bir davranış birliğine vararak platform toplantılarına gelmeyi de ihmal etmediler.

Konu ile ilgili olarak yapılan ilk toplantıda, bu grupların sekter ve dayatmacı tavırları hemen görüldü. Ortak

bir açıklama yapma çabalarını, henüz hangi konularda, kimlerin katılacağı, katılmayanların hangi gerekçelerle katılmadıkları ve açlık grevleri tutumları konusunda sağlıklı ve yeterli bilgiler yokken, onlar cezaevlerinde olup da eyleme katılmayan grupların bir çırpıda hain olarak değerlendirmelerini ve bu belirlemenin açıklamada yer alması gerektiğini dayatarak engellediler.

Bir hareket hakkında varılacak sonucun hem kıstası hem de değerlendirme yapabilmek için gerekli verilerin olmadığı bir ortamda, değerlendirme ve politik tutum takınma şeklindeki bu yanlış tavır -bizim ile ilgili bir sorun olmamasına karşın - açıkça, Türkiye'deki açlık grevine katılmayanlarla ortak hareket etmeme, eylemlerin yaratacağı olumluluktan(!) kendilerinin yararlanmaları şeklindeki yararcı anlayıştan kaynaklanmaktaydı.

Ortak geliştirilebilecek eylem ve çalışma biçimlerini saptamak için yapılan ikinci toplantıya, aynı gruplar, açlık grevi kararı ve bir "komite" oluşturarak geldiler. Bir çok örgüt ve bu arada biz, başka eylem biçimleri ile birlikleri ile birlikte tartışılması ve "platform" çalışmalarına bağlı olarak şekillenmesi durumunda, eyleme evet diyebileceklerini belirtmelerine rağmen, gözlemlenen " eylem kararı alınmıştır, platformla hiç bir ilgisi yoktur, katılan katılmayan katılmamasın" şeklindeki sekter ve dayatmacı tavırlar oldu.

Bu dayatmacı ve sekter tavra, Bir-Kom'un merkezi çalışmalara karşı olma tavrı da eklenince, davranış birliği sağlanamayarak söz konusu gruplar platforma rağmen kendi başlarına açlık grevini başlattılar.

Bu arada, bizim ve eyleme katılmayan diğer örgütlerin de, hareket birliğinin sağlanmamasında eksikliklerimiz olduğu kanısındayız. Bu eksiklik; dayatmacılığı ve sekterliği boşa çıkarma ve aşma noktasında gösterilebilecek çabanın eksikliği idi. Yani ortak davranma noktasında ısrarlı çaba sarf edemedik.

Peki devrimci ilke ve prensiplerin çiğnenmesi pahasına hiçte önemsiz olmayan böyle bir eyleme katılma doğru olur muydu? Ebetteki hayır. Her türlü yanlış ve sekter anlayışı tesirsiz kılarak ciddi ve ilkel birlikler için çaba sarfettiğimiz böylesi bir dönemde, devrimci ilke ve prensipleri de hiçe sayarak sekterliğe ve dayatmacılığa prim vermek, ilkesizliği ve prensipsizliği geliştirmek onaylanmayacak bir hata olacaktı.

Ancak, Türkiye'deki açlık grevlerinin hemen hemen bütün Avrupa'da olduğu gibi, F.Almanya'da da olumlu bir hava yaratmasından sonra, bazı örgütlerde eyleme katılma yönünde eğilimler görüldü. Bonn Açlık Grevini düzen-

leyenlerin , kendi yarattıklarını sandıkları, ama gerçekten Türkiye'deki açlık grevlerinin oluşturduğu kamuoyu ve cuntaya tepkiler ilk elden küçük-burjuva konumları gereği, Bir-Kom içindeki örgütleri etkiledi.

Daha önce böyle bir eylem ve hatta her türlü merkezi çalışmaya karşı olan Bir-Kom, özellikle Dev-Yol, bir hafta önceki tutum ve davranışlarına rağmen aile acele gidip eyleme katıldılar. Bir-Kom örgütleri tavır değişikliklerini nasıl gerekçelendirirlerse gerekçelendirsinler onların açıklayacakları esas gerekçelerden birincisi; onlar, kendileri dışında böylesi eylemlerin konulamayacağı görüşündeydiler, ama hapishanelerdeki açlık grevlerinin yaratacağı olumlu etkiyi hesaba katamayarak yanıldılar. İkincisi, yerel olarak açlık grevi yapılmakla birlikte Bonn Açlık Grevine katılmamakla sanki cezaevlerindeki açlık grevlerine destek olunmuyormuş gibi bir anlayışa saptanmak ve bunu telafi etmek . Üçüncüsü, bir bütün olarak eylemlerin yarattığı değerlere ortak olmak.

Bir-Kom içindeki bazı örgütlerin de açlık grevine katılmasından sonra, aynı cazibe daha da güçlenerek FIDEF ve DİB-FAK gibi örgütleri de etki alanına aldı. Bu örgütler de ilkesiz bir şekilde ve Bir-Kom'un katılımına benzer nedenlerle eyleme katılma yönünde tavır geliştirdiler. Ancak, Başta da belirttiğimiz gibi eylemi başlatan örgütler, cezaevlerinde oldukları halde eyleme katılmayan örgütlerle ortak davranma eğiliminden oldukça uzaktılar. Eylemin belki bir güçlülük kazanmasından sonra ise bu hemen hemen mümkün değildi. Filan örgüt açlık grevine şu kadar adam, komitenin emrine bu kadar adam şu kadar da para verecek şeklinde yine dayatmacı ve daha kötüsü örgütlerin örgütsel bağımsızlıklarını ayaklar altına alan tavırlara gidildi. Sonunda bu iki örgüt de eyleme katılmaktan vazgeçtiler.

Açlık grevlerinin çok büyük değişikliklere neden olacağını sanıp ilkesizlik yaparak eyleme katılan veya eyleme katılma yönünde gerçekten yeterli gerekçe olmadan katılma kararı alanlar, içine girdikleri yanlış tutum nedeni ile, bundan böyle de geliştirilecek sekter ve dayatmacı anlayışlara güç katmışlardır.

Doğru ve devrimci tutum, devrimci ilke ve prensipleri elden bırakmayarak, ilkesizliği ve sekterliği aşma noktasında birlikler oluşturarak eylemler geliştirmektir. Faşist cunta -ya da faşizm-başta olduğu sürece- Türkiye'de ve Kürdistan'da, böylesine ve giderek daha ciddi ve sonuç alıcı eylem ve çalışmalar görülecek ve biz yurt dışındaki güçlere de bu anlamda görevler düşer.

cektir. Bunun için de ilkesizliği ve sekterliği mahkum ede ede ilkeli birliklerin yolunu açma görevi ile karşı karşıyayız.

HANNOVER

F.Almanya'da bölgesel olarak ey-

lemlerin yapıldığı yerlerden biri de Hannover idi. Burada bulunan tüm anti-faşistlerin oluşturduğu "dayanışma komitesi" ve bir çok Alman, Türkiyeli ve Kürdistanlı demokratik örgüt bir hafta boyunca her gün belli saatlerde

Hannover Türk konsolosluğu önünde faşist cuntayı teşhir eden pankartlar açtılar ve komitenin bildirimlerini dağıttılar. Bu yörede ortak dayanışma eylemi başarıyla sonuçlandı.

DEMOKRATİK ÖRGÜT HABERLERİ

BOCHUM

20 Temmuzda, KKDK tarafından "Faşizme karşı mücadele perspektiflerimiz" konulu bir seminer verildi. Seminere birçok dinleyici arkadaş katıldı. Baştan sona kadar büyük bir ilgi gören ve tartışmalı geçen seminer verimli oldu.

Ayrıca Bochum'daki Türkiyeli ve Kürdistanlı demokratik güçlerle birlikte, Türkiye'deki açlık grevlerini desteklemek amacı ile bir hafta boyunca şehirde ve üniversite çevresinde informasyon masası açıldı, bildirimler dağıtıldı ve çok sayıda imza toplandı. Yerel gazeteler eylemle ilgili habere yer verdiler.

KKDK
Bochum

ATOM ROKETLERİNE KARŞI ROCK ŞENLİĞİ

13-8-1983 tarihinde SDAJ (Alman Sosyalist İşçi Gençliği) tarafından düzenlenen şenliğe KKDK (Hannover) adına bir info masasıyla katıldık. Şenlik boyunca çeşitli yayınlar sattık ve Kürdistan hakkında bilgi verdik. Şenlik, enternasyonal dayanışma içinde son buldu

KKDK
Hannover Komitesi

WETZLAR

Federal Almanyanın Wetzlar şehrinde KKDK Federasyonu(Wetzlar)ile SDAJ Alman sosyalist işçi Gençliği) Barış, Dostluk, Dayanışma gecesi düzenledile.KKDK adına yapılan konuşmada Kürdistan'daki sömürgeci faşist uygulamalar anlatıldı.Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gelişmelerde genişce yer verildi.

SDAV ve DKP adına konuşan temsilciler de Kürdistan halkıyla dayanışma içinde olduklarını ve Almanya'daki yabancı düşmanlığı dile getirdiler.

Daha sonra İran Kürdistanındaki silahlı mücadeleyi dile getiren bir film gösterildi. Gecede Ozan Cotkar Kürtçe ve Almanca türküler söyledi. Dayanışma örneği olan gecemiz olumlu bir hava içinde sonuçlandı.

KKDK
Wetzlar

işkence dosyası devam(baş.sf.9)

kü kişisel çıkarlar ön plana çıkınca çözüme çabuk olur.

Beşincisi, işkencecilerin hiçbir şey bilmediğini düşünerek, sorulan sorulara ona göre cevap verilmeli. Çünkü, onlar çok şey bildiklerini iddia ederler. Onun için insanlarda da, "inkar etmenin bir anlamı yoktur" gibi imaj bırakmak istiyorlar. Buna karşı dikkatli olmak lazım; çünkü, onların gerçekten bilinen ve sınırlı bazı şeyler dışında diğer konularda bilgileri yoktur. Altıncısı; bazen insanları çözmek için "birinin yakalandığını senin de adını verip ifade verdiğini" söylerler. Buna da hemen aldanmamak gerekir. Böyle birşey varsa ifadeyi ve kişinin gelip yüzleştirilmesini istemek ve bunda direnmek gerekir. Yüzleştirme yapılsa bile direnmeye devam edilmelidir.

Bütün bunlara dikkat ederek, sonuç olarak şunu diyebilirim: Eğer yakalanan kişi hakkında ciddi kanıtlar ve ifade olmazsa ve ifade sahipleri gelip işkencede bunları o kişinin yüzüne ısrarla itiraf etmezlerse, bunun dışındaki koşullarda, yukarıda anlattığım hususlara dikkat edilirse çözümlenin olanağı yoktur.

NIÇİN MÜCADELE ETTİKLERİNİN BİLİNCİNDE OLANLAR ÇÖZÜLMELER

Evet, tutuk evindeki yaşam, hep böyle sürüp gidiyordu. Bu koşullara dayanmak için insan mücadele inancını hiçbir zaman bırakmamalıdır. Bence davasına inanmayanlar, umutsuzlaşanlar ve ne için burada olduğunu kestiremeyenler burada çabuk yıkılırlar. Ama gerçekten insan neye hizmet ettiğinin farkındaysa, bilinci, direnci ve uğruna mücadele verdiği davadaki inancı tam ise, insana hiç birşey olmaz.

TAHLİYE

İlk mahkemeye çıkmak üzere, sabah saat 06.00'da koğuştan çıkarıldım. Saat 08.30'da da zırlı bir arabaya bindirilip mahkemeye götürüldüm. Mahkeme salonundaki nezarethane odasında bir süre bekledikten sonra adım okunarak çağrıldım. Mahkemeye çıktım. Hakkımdaki iddianame elime geçmediği için iddianemede nelerin olduğunu bilmiyordum. Bana iddiana-

mevi okudular. T.C. Ceza Kanununun 3-4 ayrı maddesinden yargılandım. Ama iddianemede somut bir kanıt yoktu. İki-üç ayrı örgüt üyesi olmakla suçlanıyordum. İddianemeye karşı savunmamı istediler. Savunmamı yaptım ve tekrar soruşturmadaki ifadem kabul edemeyeceğimi, "asl ifadem savcılık ve şimdi vereceğim ifadedir" diye belirttim. Savunma bittikten sonra avukatım da savunma yaptı. Daha sonra iddianemeyi hazırlayan savcının görüşünü mahkemeye sordu. Savcı da görüşünde tahliye talebinde bulundu. Ve mahkeme kararını tahliye şeklinde bildirdi. Mahkemeden çıktıktan sonra tekrar tutukevine götürüldüm. On gün daha kaldıktan sonra beni çağırdılar. Saat 14.00 sıralarıydı. Akşama kadar çıkış işlemlerimizi yaptılar. Bu arada tekrar marş söylediler, ajite çektiler ve akşam üzeri bizi tutukevinden çıkardılar.

Şubat 1983

Ad ve imza

KURDISTAN'DAN HABERLER

HAKKARİ BÖLGESİNDE

SÖMÜRGEÇİLER YAŞAMI ZEHİR ETME ÇABASINDA

Faşist Türk sömürgecilerinin Kürdistan'daki akıl almaz baskıları sürüyor. Özellikle suni Türkiye-Irak sınırının geçtiği Uludere ilçesinde bu baskılar durmak nedir bilmiyor.

Uludere yöresi coğrafik olarak dağlıktır. Ekime elverişli toprak az olup, hayvancılık ve sınırlı oranda bağlık yapılmaktadır. Bunlar da ancak ilkel yöntemlerle yapılabilir. Yörede işsizlik alabildiğine çoktur. Hayvan otlatma alanları sınıra yakındır diye burada hayvan otlatmak dahi yasaklanmıştır. Bölgede altyapı hizmetlerinden zaten söz edilemez. Zaman zaman devlet bazı yollar yapmaktadır. Bunu da köylere daha kolay kontrol altına alabilmek için yaptığı açıktır. Yörede uygulanan baskı ve işkencelere ek olarak, buradaki halk adeta açık bir hapishanededir. Çünkü belli bir alanda hapsedilmiştir. Bütün barbarlıklarına rağmen halktaki yurtseverlik direncini kıramayan sömürgeçiler bu durum karşısında zıvandan çıkmaktadırlar.

Irak sınırına çok yakın olan HEDRİŞ (Dağdibi) köyünde 1983 Nisan-Mayıs aylarında akılalmaz baskı yöntemlerini denediler. Köylülerin kaçakçılık yaptıklarını, İKDP ve İKDP'ye yardım ettiklerini ileri sürerek kendilerinden silah istediler. Defalarca köyü sarıp onları güç durumda bıraktılar. Baskılarına kılıf olarak kullanabilecekleri bir bahane arıyorlardı. Köylüler toptan dayaktan geçirdiler, ham de defalarca. Silah istiyorlardı. Kadın ve çocuklardan rehin aldıkları oldu. Bunları nezarethanelere aldılar. Aynı köyden 9 kişinin evini içindeki tüm eşyalarıyla birlikte yaktılar. Köy halkı savaş içindeydi adeta. Köylüler günlerce evlerini terk edip dağlarda kalmak zorunda bırakıldılar. Daha sonraki operasyonlarda yakaladıkları bazı köylüleri YEKMAL'daki bölüğe götürüp işkence yaptılar. Bunlar da az geldi. Gündüzün Merghe ve Yekmal köylülerinin gözlerinin önünde 13 köylüyü çınlıplak soyundurdular. Bu çıplak halleriyle kendilerine spor (!) yaptırıldı. Bölük Yüzbaşısı bunları yaparken zevk alıyordu.

VE BIÇAK KEMİĞE DAYANINCA

Onuru böylesine ayaklar altına alınmak istenen yoksul Dağdibi köylülerinden üçü 10 Mayıs 1983 tarihinde Yekmal yüzbaşısını Dağdibine giderken yolda pusuya düşürerek cezalandırdılar. Olayda üç asker öldü, ikisi yaralandı. Yaralı olarak Diyarbakır'a kaldırılan yüzbaşı'da orada öldü.

Bu olay iyi bir bahaneydi onlar Bunu saptırıp başka bir görünüm vermek istediler. Kamuoyunda, bu olayın Türkiye Kürdistanı'ndaki siyasal örgütlerce yapıldığını yaymaya çalışıyorlardı. Irak Kürdistanı'na saldırma planlarını böylece gerçekleştirmeyi daha uygun görüyorlardı.

ULUDERE YÖRESİNDE YAŞANANLARDAN BİR KAÇ ÖRNEK

Şenoba tabur komutanı ve kendisine uşaklık eden köy halkından Salih Ağa, ayrı ayrı tarihlerde köylülerle konuşarak her defasında yirmiden fazla silah topladılar. Birçok köylü parayla silah satın alıp teslim etmek için çok zor duruma düşürüldü. Öyleki bu nedenle kimi köylüler inek veya keçisini satmak zorunda bırakılıyordu. Bunu yapmayanlar nezarethaneye alınarak uzun süreli işkenceye tabi tutuldular. Direnmeye çalışanları yıldurmak için onların evleri ve eşyaları yakılıyordu. Birçoğunun hayvanına dahi kaçaktı diye el kondu. Gine burada da kadın ve çocuklar rehin alındı. Kaçakçılık bahanesiyle 4 köylüden 300 bataniye. 100 çift Esem ve Mekap ayakkabı istedikler. Baskılara dayanamayan köylüler Cizre'den bunları alıp kendilerine teslim ettiler. Ardından 6. bölük komutanı da eski komutanını aratmayacak şekilde aynı yöntemlerle köylüleri soyup soğana çevirdiler.

DELEKAN (KALEMLİ) KÖYÜ

Kaçakçılıkla uğraştıkları gerekçesiyle köy halkı defalarca baskına uğradı. Köylüler topluca dayığa çekildiler. Köylülerin evlerinde buldukları radyo ve teypleri kırıp attılar. Beğendiklerini alıp götürdüler.....ve.....akındaki köylülerin kapı, pencere ve büfelerini yani evde kırılacak ne varsa kırdılar, talan ettiler. Kadınları nezarete götürüp eşleri teslim oluncaya kadar bekletmeyi denediler. Birçok köylü köyünü terk etmek zorunda kaldı. Gruplar halinde topladıkları köylüleri kışalara götürdüler onları temizlik vb. işlerinde topluca çalıştırdılar. Kelimenin tam anlamıyla ilkçağ kölelerine davranıldığı gibi davranmaktadırlar. Köleler zincirlerini kırınca dek bu böyle süreceğe benzer.

ZIRAVIK (İNCELER) KÖYÜ

Yukardaki yöntemlerin çoğu burada da uygulandığı için tekrarlama gereğini görmüyorum. Ayrıca satın aldıkları ihbarcıların ihbarı üzerine onlarca köylü işkenceye alındı. Herkesten hiç olmazsa bir şeyler koparmayı kar sayıyorlar.

Fabrikada çalışan işçiler gibi köy

halkını listeler şeklinde tesbit ederek her gün 10 köylü kendi işlerinde çalıştırdılar. Bu işlem bu yaz (1983) devam etti. Operasyonların haddi hesabı yok. Aranılan evlerde bir çoğunun her defasında en azından kapı ve penceresini kırdılar. Küfürsüz zaten konuşamaz olmuşlar. Savunmasız, suçsuz insanları bölük hamamına doldurup günlerce aç ve susuz bıraktılar, sınırdan hayvan geçiriliyor diye defalarca köylülerin hayvanlarına el koydular.

KALIK KÖYÜ

Bu köyde de ispiyonlar ve başka bahanelerle baskınlar oldu. Köy halkı kaçakçılık ve kürçüklük yaptığı gerekçesiyle adeta toptan tahribata uğramıştır.

.... adındaki köylüye kaçakçılık yaptığı gerekçesiyle kadın elbisesi giydirilmiş, o şekilde nezarete götürülmüş, her türlü işkenceden sonra bırakılınca yine aynı elbiselerle eve gitmeye zorlanmıştır. Aynı köyden yakalananlardan..... adındaki köylü bölük nezarethanesinde dövüldükten sonra kafasına teneke geçirilip vücuduna bataniye sarılarak güneşin altında bekletilmiştir. Hem de aç ve susuz olarak.adındaki köylünün 10 adet koyununa el koydular, işkencede de yürüyemez hale getirdiler. İşkenceden sonra bir katıra binirilerek evine gönderildi. Adı geçen kişi halen yürümekte zorluk çekiyor. Kalık köylüleri de karakol işlerinde günlerce çalıştırıldılar.

ŞİVİT (BALLI) KÖYÜ

Küfür, sıradan dayak ve tehdit artık günlük davranışlardır. Bu köyden bir köylünün evini tümünden yaktılar. Ev sahibini 40 günden fazla nezarete beklettiler, işkence yaptılar. Başka bir köylünün eşyaları tahrip edildi, yiyecek maddelerine gazyağı döküldü. İneğine ve üç keçisine el koydular, bölüğe götürülerek et ihtiyaçlarını giderdiler.

Köylülere çeşitli işkenceler uygulanıyor. Örneğin; kafaları ateşe tutuluyor, başaşağı asılıyorlar, ellerinden asılıyorlar,soğukta suyun içinde bekletiliyorlar.

SINIRDAKİ DİĞER KÖYLER

Buradaki Yekmal, Merghe, Bojuh, Hodana, Robozuk, Zevyan, Aluş, Nirveh, Büluh ve Gıror köylere daha ağır baskılarla karşı karşıyadırlar.

Bu köylülerin ilçeye gidebilmesi için karakol komutanından izin belgesi almaları gerekiyor. Bu yöredeki köylere gidebilmek, başka bir devletin sınırından içeri girmek kadar zordur. Oralarda görünmek bile her türlü işkence görmek için yeterli neden sayılır. Yöredeki kendi deyimleriyle kanun kaçaklarının bir kısmını ispiyon için örgütlemişlerdir Köylere yapılan baskınlarda bunların bilgisinden yararlanırlar.

Buralarda köylülerin radyo ve teypelerine el konduğunu daha önce belirtmiştik. Böylece onların Kürtçe yayın yapan istasyonları dinlemeleri de önleniyor. Okumak, yazmak, konuşmaktan sonra şimdi de dinlemek YASAK!

Köylüler rüşvete özendiriliyor. Bu iş için işbirliği yaptıkları uşakları kullanıyorlar. Ayrıca bu kişiler de kendi-

lerine sağlanan imtiyazlarına dayanarak halkı olmadık baskılarda, tehditlerde bulunuyorlar.

Hodana, Zevyan, Aloş, Dağdibi, Evil köyleri kışın ortasında boşaltılarak köy halkı kara, sovuğa karşı barınsız bırakılmıştı. Köylüler kışı dışarda çadırlarda geçirdiler.

Jandarmasıyla, çetesıyla, işpiyoncu-

su ve MIT'i ile Sömürgeci Faşist Cuntanın bu uygulamaları derin korkularının sonucudur. Ve korkularının ecellerine faydası olmayacaktır. Er geç bu yapılanların hesabı kendilerinden sorulacaktır. Bu hesap gününü yaklaştırmak için dişe diş mücadeleyi hızlandıralım.

21.8.1983

Nükleer bir yıkım tehlikesinin giderek arttığı günümüzde barış mücadelesi daha bir anlam kazandı. İnsanlığı tümünden yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakan böylesi bir nükleer savaş karşı, BARIŞ bayrağının yükseltilmesi yaşamsal bir görev haline almıştır. Bugün savaşa karşı BARIŞ mücadelesinin boyutlandırılması, çığ gibi büyütülmesi toplumsal mücadelenin yönlerinden birisini oluşturuyor. Bu kutsal görevden yan çizmek insanlığa karşı en büyük suçlardan birini işlemek demektir. Son yıllarda milyonları bulan ve en önemli bir caydırıcı güce kavuşan uluslararası BARIŞ hareketi bunun kanıtıdır. Ne var ki bugün uluslararası BARIŞ hareketi başta ABD olmak üzere, emperyalistlerin kundakçılığı ile yüz yüzedir. Bu bakımdan BARIŞ'ı korumak her zamankinden daha yakıcı bir görev olarak karşımızda duruyor.

Emperyalizm gittikçe artan bir kurdurganlıkla insanlığın geleceğini tehlikeye atma peşinde. Özellikle 70'li yılların sonlarından itibaren ABD yönetimi, uluslararası planda sosyalist ülkelerin caydırıcılığı ile oluşturulan yumuşama sürecini baltalamaya başladı. Bu dönemde işbaşına gelen Reagan yönetimi bir avuç tekelin çıkarı için detant yerine savaş ve saldırganlık, gerginlik politikasını uygulamaya koydu. Emperyalistlerin en başta da ABD'nin, insanlığın gelişiminde önemli olanaklar yaratan yumuşama sürecinin yerine gerginliği geçirmek istemeleri nedensiz değildir elbet. Onlar sarısal konumlarını güçlendirmek, sömürü avantajlarını yitirmemek için 'soğuk savaş' silahına sarıldılar. Reagan yönetimi batılı emperyalist müttefikleriyle birlikte tüm insanlığı yok edici bir nükleer savaş çıkarma planları yapıyor. Dünyanın önemli bölgeleri sayılan Latin Amerika, Afrika ve Ortadoğu'da savaş odakları yaratılarak, silah tekellerine pazar açılıyor, gerici faşist diktatörlükler işbaşında tutularak bölge halkları savaş çemberinde kısıtırmak isteniyor. Emperyalistlerin savaş örgütü NATO, sosyalist ülkeler başta olmak üzere ilerici yönetimlere karşı komplolartezgahlıyor. Silahlanma son haddine kadar tırmandırılarak, konvansiyonel ve nükleer silahların yapımına hız veriliyor. Beyaz Saray sözcüleri "bizim için

BARIŞ MÜCADELESİNİ GÜÇLENDİRELİM

barıştan daha önemli şeyler vardır" diyerek savaş stratejisini izleyeceklerini açıkça belirtiyorlar.

BARIŞ'ın savunucusu sosyalist ülkelere karşı kullanılmak üzere orta menzilli füzelere Batı Avrupa'ya konumlandırılmaları ile ilgili NATO kararı önce Pentagon ve CIA şeflerince formüle edildi. Pershing-2 ve Cruise füzelere yerleştirilmeleri programı bu yılın son aylarına doğru gerçekleştirilmeye çalışılıyor. Bunun gerçekleştirilmesi, dünyamızı bir adım daha nükleer savaşın eşiğine getirecektir.

ABD'nin uyguladığı savaş stratejisi uyarınca, özellikle bölgemiz Ortadoğu, Avrupa'dan sonra önemli bir savaş alanı haline getirilmek isteniyor. Bu plan gereğince İsrail kısıktılıyor, Arap gerici, Türkiye ve Pakistan diktatörlükleri güçlendirilmeye çalışılıyor. Bölgede Filistin ulusal demokratik hareketi boğazlanmak isteniyor. Bunun yanı sıra Kürt ulusal demokratik hareketi de bu emperyalist komplolarla karşı karşıyadır. ABD'nin özel çevik kuvvetleri bu alanda kullanılmak üzere Kürdistan'a yerleştiriliyor. Sömürgeci -faşist Türk cuntası ABD ve diğer emperyalist ülkeler tarafından bölgede ikinci israil yapılmış durumda. Cuntanın Türkiye ve Kürdistan'da estirdiği terörün yanı sıra Kürdistan'ın Irak parçasını da işgale kalkışması bunun göstergesidir. Faşist cunta, sözümüne Mustafa Kemal'in sahte "Yurtta sulh, cihanda sulh" sloganının ardına gizlense de aslında NATO uşaklığıyla bölgede BARIŞ'ın baş düşmanı görevini yürütüyor.

Barışsever Güçler;

İnsanlık BARIŞ düşmanı emperyalist ülkelerin savaş tehdidi altında yaşıyor. Bu tehdidin geriletilmesinde baş görevi yine sosyalist ülkeler, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş mücadeleleri yerine getiriyor ve insanlığı bir yok oluş tehlikesinden uzak tutmaya çalışıyor. Tüm ülkelerdeki barışsever insanlar, Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin BARIŞ konusunda-

ki çabalarını destekliyorlar. Ne ki dünyamızı birkaç saniyede alt-üst edecek bir nükleer savaş göze alacak kadar insanlık düşmanı kesilen Reagan yönetimi "sınırlı bir atom savaş gerekebilir" diyor. Oysa sınırlı da olsa böylesi bir çılgınlık, dünyadaki tüm değerlerin yaratıcısı, yüce emek sahibi insanın en doğal hakkı olan yaşama hakkını ve tüm canlıları ortadan kaldıracı olacaktır. Ve böylesi bir tablo başta bu serivencilerin başını yiyecektir.

Dünyamızı tümünden alevler arasına alacak olan böylesi bir nükleer savaş karşı mücadele etmek, başta ABD'nin ve tüm emperyalistlerin savaş kışkırtıcı yüzlerini açığa çıkarmak, tırmandırılan silahlanma yarışını gemlemek için BARIŞ mücadelesini daha da güçlendirmek gerekir. Bu doğrultuda etkin caydırıcı rol oynayan sosyalist ülkeler ve barışsever güçlerle tam bir dayanışma içinde olmak insanlığa karşı tarihsel bir görev olduğu gibi devrim mücadelesinin de gereğidir.

BARIŞ'ın korunup ilerletilmesinde önemli bir konuma sahip olan "Dünya Barış Asamblesi"nin bu yılın ortalarında PRAG'da dünyanın dört bir yanından gelen BARIŞ savunucularının katılımı ile toplanması barış mücadelesine yeni perspektifler açtı, insanlığın emperyalist saldırganlık karşısında BARIŞ'ı koruma ve geliştirme kararlılığını gösterdi.

Kürdistan devrim güçleri olarak, BARIŞ'ın dolaysız savunucusu ve savaşçısıyız. Kürdistan ulusal demokratik devriminin başarısı, dünya BARIŞ'ına önemli bir katkı olacaktır. Bu inançla da, sömürgeci-faşist Türk cuntasına karşı verilen mücadele bölge ve dünya BARIŞ'ının güçlenmesine kesin ve kalıcı mevziler kazandıracaktır.

BARIŞ için mücadele yaşamsal bir görevdir. Emperyalistlerin topyekun savaş tehditlerine karşı 1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ'nde BARIŞ bayrağını daha da yükseltelim!

Yaşasın BARIŞ mücadelemiz!

Ala Rızgari, Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları(KUK), Tekoşin, Kürdistan Öncü İşçi Partisi PPKK Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi PSKT. 1 Eylül 1983

ABD ATEŞLE OYNUYOR

Yıllardır emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı savaşım veren Latin Amerika halkları, özellikle son yıllarda dünya kamuoyunun tüm dikkatlerini çekmektedir. Başta Sosyalist sistem olmak üzere tüm demokrat, barışsever ve ilerici hükümetlerin de desteğini alan Latin Amerika halkları, elde ettikleri başarılar ile ABD emperyalizmine büyük darbeler indirmektedirler.

Yıllardır ABD emperyalizmi bu bölgede istediği gibi at oynattı. Ancak bundan böyle dilediği gibi at oynatamayacaktır. Latin Amerika halkları dünden daha örgütlü, daha güçlüdürler. Hemen hemen tüm Latin Amerika ülkelerinde-en büyüğünden en küçüğüne kadar-bağımsızlık savaşı süregitmektedir. Bu halklar üzerindeki yılların baskısı ve yoksulluğu giderek çatırıyor, yerini insanca yaşamının inşa sürecine bırakıyor. 19 Temmuz 1979'da faşist Somoza diktatörlüğünü yıkan Nikaragua halkı böyle bir süreç içindedir.

NİKARAGUA DEVRİMİ VE KAZANIMLARI

Nicaragua halkı, 19 Temmuz 1979 günü, bağımsızlığının dördüncü yıldönümünü kutlarken, ABD, Sandinist hükümeti yıkmak için Karayib ve Atlas Okyanusunda askeri tatbikatlar yapma kararı aldı. ABD, tüm dünyaya Latin Amerika'da sosyalist, ilerici iktidarı yaşatmayacağını, El Salvador, Guatemala, Honduras ve Şili gibi diktatörlüklere amerikan yardımının sürdürüleceğini resmen açıkladı.

Nicaragua halkı, devrimi ileri boyutlara götürmeye, halkın refah ve güvence içinde yaşaması için sağlam temeller atmaya başlayınca, ABD Somoza taraftarlarını tekrar iktidara getirmek için KONTRAS gibi karşı devrimci örgütler oluşturmaya başladı. Oluşturulan bu örgütlere askeri ve mali yardım yapılmakta, karşı devrimciler amerikan subayları ve CIA ajanları tarafından eğitilmektedirler. Bunların doğruluğu hem ABD basın-yayını hem de Avrupalı muhabirler tarafından yerinde yapılan görüşmeler ve çekilen filmler ile kanıtlandı. ABD Başkanı Ronald Reagan, bu kanıtları çürütmek için, "yapılan yardımlar Sandinist hükümeti yıkmak için değil, silah kaçakçılığını durdurmak içindir" demeye başladı. Ama o bunu söyler-

ken onun CIA başkanı William Ceseş, Sandinist hükümetin yıl sonuna kadar düşürülebileceğini söyleyerek Reagan'ı yalanlıyordu.

19 Temmuz 1979'dan bu yana, Nikaragua'da devrimin kazanımları oldukça büyük oldu. Halkın %50'si okuma yazma bilmezken bu oran %12'ye düşürüldü. İlkokula giden çocukların sayısı 350 binden 600 bine çıkarıldı, 3000 yeni okul inşa edildi, öğretmen eğitimi için 4.000 kişilik kontenjan yaratıldı.

1934 yılından 19 Temmuz 1979'a kadar saltanatını sürdüren Somoza'nın tüm mallarına el kondu ve devletleştirildi. Özel şirket sahibi olup da ülkeden kaçanların şirketleri de devletleştirildi. Transport, ticaret, gıda, dış ticaret, maden işletmeleri ve bankalar da dahil olmak üzere 129 işletme devletleştirildi.

Siyasal alanda emperyalizme karşı kesin tavır alan Sandinist iktidar, Dünya Sosyalist Sistemi'nin yanında yer aldı. Küba ile ilişkiler yoğunlaştırıldı. Şu anda 1000'e yakın Kübalı uzman Nikaragua Devrimi'nin başarıya ulaşması için yoğun bir şekilde çalışmaktadırlar.

DİĞER LATİN AMERİKA ÜLKELERİNDE DURUM

El Salvador'da 1979 yılında bir darbe ile iktidarı ele geçiren General Carlos Humberto Romero, ABD'nin tüm desteğini aldı. Sol güçler birleşerek FMLN(Farabundo Martini Ulusal Bağımsızlık Cephesi)'i oluşturdular. Oluşturulan bu cephe, kısa bir sürede General Humberto Romero'nun saltanatını sarsmaya başladı. FMLN, yığınların ve tüm demokrat, ilerici, sosyalist dünya kamuoyunun desteğini kazandı.

FMLN'in iktidarı ele geçirmesi pek uzak değil. Ülkenin % 25'i FMLN tarafından kontrol edilmektedir. Faşist diktatörlüğün katlettiği insan sayısı bu yılın ilk beş ayında 2185 idi. Son iki yılda öldürülen insan sayısının 30.000'i bulunduğu söylenmektedir.

Guatemala'da da sosyal ve ekonomik alanda bunalımlar giderek derinleşmektedir. Sanayii ancak %60 kapasite ile çalışmakta, işsizlik oranı %40'ı bulmaktadır. Halk üzerindeki baskı gün geçtikçe ağırlaşmaktadır. Halk, Rios Montt diktatörlüğünün insanlık dışı saldırıları nedeniyle ülkelerinden göç etmek zorunda kalıyor. Sadece

Meksika'daki iltica kamplarında yaşayanların sayısı 12.000'i bulmaktadır.

Guatemala halkının, Rios Montt diktatörlüğüne karşı olan savaşımı Guatemala Yurtsever Cephe Komitesi ile daha da güçlendi. Bugün Rios Montt diktatörlüğü güçlü bir direniş ile karşı karşıyadır. Diktatörlüğü ayakta tutan tek şey ABD yardımıdır.

Mija Victoreş'in yapmış olduğu darbe temel değişiklikler getirmeyen ve ABD'nin onayıyla yapılan bir darbendir. Çünkü Rios Montt aşırı protestanlığı nedeniyle ABD'nin gözünden düşmüş ve hatta ABD için tehlikeli olmaya başlamıştı.

Şili'de Pinochet'in kanlı diktatörlüğü de sarsılmaya başladı. Arka arkaya yapılan mitinglerde, Şili işçi sınıfı ne kadar güçlü olduğunu bir kez daha kanıtladı. Şili'nin ekonomisi El Salvador, Honduras veya Guatemala'ninkinden pek farklı değildir. Burada da sanayii %60 kapasite ile çalışmaktadır, işsizlik %40 oranındadır. İhracat azalırken ithalat büyük oranda arttı.

Şili'nin dış ülkelere ve bankalara olan borcu 17 milyar dolardır. Ağustos ayı içinde 1,3 milyar dolar daha borç verileceği ABD bankaları tarafından açıklandı.

Artan ekonomik ve sosyal bunalımların üstesinden gelmek, Şili işçi sınıfının ve diğer sosyal katmanların gün geçtikçe güçlenen direnişini bastırabilmek için Pinochet, ABD ve İngiltere gibi emperyalist ülkelere daha fazla askeri yardım talebinde bulundu. Temmuz ayı içinde İngiltere milyarları bulan askeri yardımda bulundu.

Bütün bu gelişmeler ABD'yi çileden çıkarmakta ve daha da hırçınlaştırmaktadır. Diktatörlükleri ayakta tutabilmek ve böylece kendi emperyalist hegemonyasının ömrünü biraz daha uzatabilmek için milyarlarca dolar harcamaktadır.

El Salvador'a gönderilen ABD askeri uzman sayısı 55'ten 125'e çıkarıldı. 1983 yılı için 15 milyonluk askersel yardım yapıldı. Bu yardımın 1984 yılı için de yapılması kararı ABD Kongresinden çıktı.

Honduras'a yapılan askersel yardımların yanında bu sefer İsrail de aynı rolü üstlenerek Honduras diktatörlüğüne Filistinlilerden alınan silahları sevk etmeye başladı. Honduras, Nikaragua Devrimi'ne karşı savaşankarşı devrimci Kontras grubu için bir üs haline geti-

El Salvador bağımsızlık savaşçıları.

ridi. Kontras'ın adamları, Honduras içinde amerikan subayları ve CIA ajanları tarafından eğitilmektedirler. Yapılması planlanan askeri tatbikatlar için Honduras'a 4.000 ABD askeri gönderildi.

Nikaragua'nın bağımsızlığa kavuşması ve giderek devrimin sağlam temeller üzerine oturması, diğer Latin Amerika ülkelerinin de bağımsızlık savaşlarının başarısını yakınlaştırmaktadır. Özellikle Nikaragua halkının El Salvador halkına desteği, bağımsızlık savaşının büyük başarılar elde etmesinde önemli bir rol oynamıştır. Nikaragua Devrim'i yalnız bununla kalmamakta, bölgedeki diğer ülke bağımsızlık hareketlerini de etkilemektedir. El Salvador, Guatemala gibi ülkelerin bağımsızlığı ABD için önemli stratejik noktaların kaybıdır. Böyle olunca stratejik bir öneme sahip olan Panama Kanalı'nın ABD insiyatifinden çıkması da pek uzun bir zaman almaz.

Tüm bu nedenlerden dolayı ABD, tüm Orta Amerika'yı bloke edecek olan ve altı ay sürecek olan askeri tatbikatlar yapma kararı aldı. Askeri tatbikatların yapılması kararı, resmen olmazsa bile pratik olarak genelde Latin Amerika halklarına özeldir ise Nikaragua Devrimi'ne karşı savaş ilanıdır. Böyle bir savaş, Vietnam savaşından farklı olmayacaktır.

Honduras'a gönderilen 4.000 ABD askerinin Honduras'ta üslenen karşı devrimci Kontras grubu ile birlikte Nikaragua'ya saldırması ihtimali büyüktür. Böyle bir saldırı, hem Karayib Denizi'nde hem de Atlas Okyanusu'nda bulunan deniz filoları tarafından desteklenmektedir.

ABD'nin yapacağı bu askeri manevralar sadece Nikaragua ve diğer Latin Amerika ülkelerini tehdit etmiyor. Küba'yı da tehdit altına alan bu manevralar, Küba'ya giden deniz yollarını kontrol altına almak ve onu dünyadan soyutlamak amacını taşıyor. Hatta bazı resmi kaynaklar, ABD'nin Küba'daki askeri üslerin bombalanacağı haberini veriyorlar.

Açıktır ki, ABD ateşle oynuyor. Reagan'ın kana susamışlığı, dünyanın birçok yerinde yapılan askeri darbeler ile kanıtlanmaktadır.

Öncelikle ABD kamuoyunun tepkisi ve diğer demokrasi güçlerinin baskısı, Ronald Reagan'a Latin Amerika politikasında geri adım attırdı. Reagan, bütün tepkileri dindirmek için sözümona "bir Latin Amerika Sorunları Komisyonu" oluşturdu. Bu komisyonun başkanlığına da Kissinger getirildi. Daha 1973 yıllarında Latin Amerika'daki demokratik gelişmeleri sert bir tepki ile karşılayan ve zamanın ABD dış politikasını çok yumuşak olmakla suçlayan Kissinger idi. Bugün de Latin Amerika Sorunları Komisyon Başkanlığına getirilmiş olan Kissinger'in sorunların çözümünü hızlandırması beklenemez. Zaten daha başlangıçta bu komisyonda yer alan bazı üyeler, Reagan'ın Latin Amerika politikasını sert bir dille eleştirerek Reagan'ı yeni bir Vietnam savaşını yaratmak istemekle suçladılar ve Latin Amerika'da solun gelişiminin militarist yolla engellenemeyeceğini belirttiler. Örneğin, komisyonda yer alan Texas'ın San Antonia kentinin Belediye Başkanı Henry Cisneros,

"Orta Amerika'ya 19 savaş gemisi ve 5.000 asker göndermek ve burada askeri manevralara girişmek 'baskı' politikasıdır" diyordu. Yine komisyon üyelerinden Küba doğumlu Carlos Dias Alejandra, diğer tutucu komisyon üyeleri tarafından sert bir dille eleştirilerek, Fidel Kastro'nun dostu olmakla suçlandı. Daha da ileri gidilerek Alejandro'nun komisyon üyeliğinden alınması önerildi ancak öneri kabul edilmedi.

Reagan'ın bu komisyonu oluşturmasının en önemli nedenlerinden biri de çok sıkışık durumda iken Demokratlar ile Cumhuriyetçileri kendi Latin Amerika politikası çerçevesinde birleştirmektir.

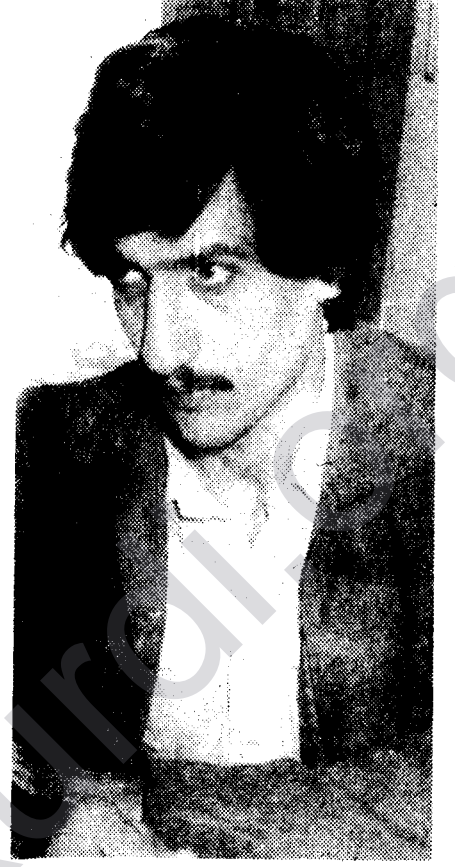
Öte yandan Colombia, Meksika, Panama, Bolivya ve Venezuela'nın oluşturduğu CONTADORA GRUBU yılın başından beri sorunun barışçıl yoldan çözümü için öneriler getirdi. Getirilen öneriler hem Nikaragua hem de El Salvador Bağımsızlık Cephesi tarafından kabul edildi. Yine bu öneriler doğrultusunda Nikaragua, Honduras ile karşılıklı saldırmazlık paktının imzalanmasından ve Orta Amerika'ya tüm silah sevkiyatının durdurulmasından yana olduğunu 19 Temmuz 1983'te dünya kamuoyuna açıkladı.

ABD, daha Salvador Allende'nin iktidarda olduğu 1973 yılında büyük bir tepkiyle Latin Amerika'da sosyalistlerin iktidar olmalarına müsaade edilmeyeceğini açıklamıştı. Bu nedenle yeni bir Vietnam savaşından söz ediyoruz. Hatta ABD, Nikaragua'nın kuzeyini işgal edip ülkeyi ikiye bölebilir. Bu ihtimal de uzak değildir.

Ronald Reagan, ABD Başkanlığına seçildiğinden bu yana dünyadaki soğuk savaş ve bunun ürünü olan silahlanma giderek arttı. Dünyanın birçok yerinde darbeler düzenlendi, gerici ve faşist diktatörlükler ABD yardımı ile halkları daha sıkı ekonomik ve sosyal kısıkaç içine aldılar. Sallantıda olan diktatörlükler ABD yardımı ile ayakta tutulmaya çalışılıyor. Bunların örnekleri çok. Afrika'da Çad ve Güney Afrika ırkçı rejimi, Asya'da Güney Kore, Taiwan, Afgan karşı devrimcileri; Latin Amerika'da El Salvador, Guatemala, Honduras, Kosta Rika, Ortadoğu'da gerici arap ülkeleri, İsrail, Türkiye ve Pakistan. Örnekler daha da çoğaltılabilir.

Nikaragua halkının kararlılığı, barışsever dünya kamuoyunun ve özellikle Küba'nın desteği ile ABD'nin Latin Amerika'daki oyunlarını bertaraf edilecektir. Nikaragua halkı sonuna kadar emperyalizme karşı direnecektir. Nikaragua Devrimi'nin atmış olduğu temeller bunun garantisidir.

FEDERAL ALMAN HÜKÜMETİ TÜRKİYELİ DEVRİMCİLERİN KANINA GİRİYOR

Cemal Kemal Altun

Alman emperyalistleri bir yurtseverin daha kanına girdiler. Bir süreden beridir Almanya'nın Berlin şehrinde tutuklu bulunan Cemal Kemal Altun, 30 Ağustos günü getirildiği mahkemenin altıncı katından kendisini atıp intihar etti. Olay duyulur duyulmaz, Kürt ve Türk tüm ilerici kişi ve kuruluşlar Kolh Hükümetini bu cinayetten sorumlu görüp, yazılı ve kitlesel protestoda bulundular. Ayrıca Sosyal Demoktarlar ve Grönler(yeşiller) hükümeti sert bir dille eleştirip, içişleri Bakanı Zimmerman'ın istifasını istediler. Olay Avrupa'da ve özellikle de Almanya'da çok büyük yankılar uyandırdı. Bonn Hükümetine, her taraftan binlerce protesto ve kınama telrafları gönderildi. Ama Bonn hükümeti ve onun içişler Bakanı Zimmerman, gelen eleştirilere kaçamak cevaplar verip, sorumluluğu üzerinden atmaya çalıştılar.

C.Kemal Altun'un intihar olayı, çok ciddi ve üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir olaydır. Bilindiği gibi, 12 Eylül faşist darbesinden sonra Türkiyeli ve Kürdistanlı birçok devrimci ve yurtsever, Almanya'ya gelip, siyasi iltica talebinde bulunmuşlardır. Yine bu güçler, faşist cuntaya karşı hem Alman kamuoyuna yönelik hem de Türkiyeli ve Kürdistanlı işçiler arasında yoğun bir çalışma sürdürmekteydiler. İşte bu çalışmalar, hem cuntayı, hem de Bonn hükümetini çok rahatsız edi-

yordu. Çünkü yapılan çalışmalar, faşist cuntanın gerçek niteliğini kitlelerin gözü önüne seriyordu. Bu durum, Hans amcayı cuntaya verdiği desteği sürdürmede kendi kamuoyu önünde zor duruma düşürüyordu. Bu engelin ortadan kaldırılması gerekirdi. Böyle bir şey hem Kolh hükümetinin, hem de Evren cuntasının yararına idi. Nitekim Bonn hükümetinin İçişleri Bakanı Zimmerman'ın Türkiye de generallerle yaptığı görüşmelerde, tartışılan konuların başında da hiç şüphesiz, cuntanın istediği politik ilticacıların Türkiye'ye geri iade edilmesi sorunuydu. Aradan geçen kısa süreye rağmen

Bonn Hükümetinin Türkiyeli ve Kürdistanlı yurtseverlere karşı uygulamaları, tarafların mutabakatını açıkça göstermektedir. 12 Ağustos'ta 7 si çocuk 46 (bugüne kadar toplam 63) Türkiyeli ve Kürdistanlı mülteci sessiz bir şekilde özel bir uçakla ve polis denetiminde Türkiyeye gönderildi. Cuntanın resmi, açıklamalarına göre, gidenler arasından üç (3) kişi tutuklanmıştır. Yine Sami Memiş adında bir ilerici ise, Bonn Hükümetine göre iade edilmiş, cuntaya göre ise böyle bir iade olmamıştır.

Diğer önemli bir durum da, Kolh Hükümeti ve cunta arasında varılan mutabakata göre, faşist generallerin, Bonn Hükümetinden 150 siyasinin iade isteminde bulunmasıdır. Bu istemin he-

men hemen kabul edildiği, sızan haberler arasındadır. Ve zaten Bonn Hükümeti Evren cuntasıyla bu işbirliğini hiç de gizlemiyor. Nitekim Zimmermann, Kemal Altun'un intiharı üzerine yaptığı açıklamada şunları söylemekten çekinmiyor: "Bizim Türkiyeye anlaşmamız vardır. Bu anlaşmanın bozulmaması için Kemal Altun'u teslim etmek istiyorduk" Sorun bu kadar açık ve nettir. Sam amca 12 Eylül faşist darbesinin gerçekleştirilmesinde rol alırken, Alman mali sermayesinin çıkarlarını düşünmüştü. O nedenledir ki, faşist generallerin tüm cinayetlerine alkış tutmuş ve büyük destek vermişlerdir. NATO paşaları, bugüne kadar onların verdiği tüm görevleri harfiyen yerine getirmişler ve bu görevi kusursuz sürdürmektedirler. Buna karşılık, Kolh Hükümetinin de yapması gereken bir takım naçizane görevler vardır. O da Almanya'da bulunan, Kürdistanlı ve Türkiyeli yurtseverleri cuntaya teslim etmektir. Bu görevi de Bonn Hükümeti hakkıyla yapmaktadır. Kolh Hükümetiyle cunta arasında yapılan anlaşmaları ve uygulanmak istenilen sinsi planları yoğun bir şekilde kamuoyuna açıklamak gerekir. Susular ya da Passif kalırsa onlar daha birçok Kemal Altun'ların kanına girecekleridir. Eğer daha olumsuz gelişmelerin olmasını önlemek istiyorsak güçlerimizi birleştirip sesimizi birlikte yükseltmeliyiz.

DI ROJA PÎROZKIRINA 30. SALIYA ÊRÎŞA MONCADA DE

AXAFTINA FIDEL KASTRO

"GELÊ ME LI HEMBER ÊRÎŞAN HERTIM AMADE YE Û WE TÊKOŞINÊ BIDE "FIDEL KASTRO, DI AXAFTINA XWE DA EŞKERE KIR KU KUBA, IRO DI NAV HEMU WELATÊN AMERIKA LATINI DE BI SALAN PÊŞDE YE.

"Ev pêşketin ji bo welatê me, wê rojekê bibe çezenceke mezin. Tîştên ku Kubayê di van salên dawiyê de afirand, tu cari di bin nîrê kapitalizmê da nedihatn afirandin"

Kastro, serkevtinên şoreşê yê salên ewilî teqdir kir û got; "Di van salan de nezani (nezaniya xwendin û nivisandinê), bê kari, parsekvani, nijadperesti, xwefirotna jinan û afyonkêşî ji bin da rabûn. Razana li nexweşxanan û lêmêzekirina bijîjşkan, belaş tê kirin û di vi wari da iro Kuba, ji welatên kapitalist, geleki pêşdetir e."

Kastro di axaftina xwe da got ku; "Îro, endustri di bajaran da gelek pêş da çûye û di van karxanan (fabrikan) da bi sed hezaran karkêr dixebitn. Ev pêşve çûyina civaki û abori di bin êriş û tehdîdên imperyalizmê her berdewam kir. Li hember van êrişên imperyalizmê, gelê Kuba gelek fedekari kir."

ŞOREŞA ME ÎDXAL NE BUYE
"Şoreşa me ji tu derê nehati-

ye stendin, ango idخال nebûye, ew ji ali gelê me ve serket. Ew çekên ku me pê têkoşin da, ji Emerika Bakur dihatn û me van çekan ji dijmin bi xwina xwe distand.

Li hember êrişên imperyalizmê, partiyê biryara damezrandina hêzên milis girt. Di nav salekê da zêdetirî pêncsed hezar (500.00) jin û mêr bi çek û talim bûn. Van hêzên milisê hertim zêdetir dibin"

Fidel Kastro, axaftina xwe wisa da domandin; "Gelê me li hember ordiya êrişkaran bi tedarê e, dixwazin bila ji avê (berhê) an ji ji hewa bêt, wê bi biryar li berxwe bide. Û ferz bibe, di bin mercên wek welateki wergirti (işgalkiri) de ji emê ceng û têkoşinê bîdîn. Wek têkoşerên azadiyê yê El-Salvador, Lubnan û Fîlîtinyan ku bi xwina xwe jibo mafên serfirazîya xwe li berxwe diin."

Li hember pîrsa ku "çiqas insan dikare Kubayê wergire?" Kastro, wisa bersiv da; "pênc milyon leşkerê imperyalizmê têr

nake. Li hember sed hezaran, he-ta milyonan pêşketi û kadroyan ku di welatên xwe da û di bin ala baweriyekê da, li hember dijminê xwe û jibo şoreşê wê canê xwe bîdîn.

"Di herêmê da ne tenê Kuba di talûkê da ye, tevayîya gelên Emerika navin û bi taybeti ji Nikaragua û El-Salvador di talûkê da ne. "Heta nûha ji 40.000'i zêdetir gelê El-Salvador bi destê leşkerên ku li Emerika talim dibin û çekên wan ji ji ali hukûmata Reagan ve têtin dayin, hatn kuştin. Qetla wan di hustûye imperyalizma Emerika Yekbûyi da ye.

Lê belê imperyalizm qeweta gelê Emerika Navin biçûk dibine. Bê şik em bawer in ku tu hez wê nikaribe şoreşa gele Nikaragua û El-Salvadorê bişkêne. Êrişek çekdari, kare tevayîya Emerika Navin da, wek tumorek di laşeki da belav bibe. An Wietnameke nû di dilê Emerika de ye? Em dixwazin ku tucari tîştêki wisa ne qewime, jibo ku gelê Emerika û yê cihanê wisa lê nenêrin."

ARMANC

KOVARA KURDI / MÂNATLIG KURDISK TIDSKRIFT / KURDISH MAGAZINE . ISSN: 0348-7385
Navnîşan / Adress : ARMANC Tunelgatan 14-2tr 111 37 Stockholm-Sweden
Xwedi/Ans. Utgv : Kurdîska Demokratîska Arbetar Unionen *Yekîtiya Karkerên Demokratên Kurdistan
Buha/Pris-Price : 5 kr/ 2 Dm/50 lira *ARMANC : Kovara Kurdi mehê carekê dertê
Abone/Subscription: 1 sal- 1 ar- 1year: 75 kr. 50 D-mark *6 meh-6 man-6 month: 40 kr-25 D-mark